ORAS

Kiek sniego, šilčiau, temperatūra 20-30°.
Saulė teka 7:17, leidžiasi 4:43.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

Midwest Inter. Gr.
Library Center
5721 Cottage Grove Ave

VOL. XLI | Kaina 5c | o 8, Ill. Ketvirtadienis, Sausio-January 14 d., 1954 | Price 5c | No. 11

NATO GREITAI GAUS JAV ATOMINIU GINKLU

JT BELAISVIŲ POLITIKA VEDANTI PRIE KARO, SAKO ŠIAURĖS KORĖJA

Užmegzti ryšiai naujoms deryboms dėl taikos konferencijos, turėjusios įvykti 1953 metais

PANMUNJOM, Korėja, — Tarp JT ir komunistų susitarta pasiųsti trečiadienio vakarą savo ryšininkus susitarti dėl nutrūkusių derybų atnaujinimo.

Komunistams pasiūlus, JAV sutiko atnaujinti šiuos pasitarimus, nutrauktus pereitų metų gruodžio 12. Už dienos kitos laukiama formalių pasitarimų dėl Korėjos taikos konferencijos. Ji numatyta paliaubų sutarty ir turėjo prasidėti nė vėliau, kaip iki 1953 m. spalio 28 d. Konferencija neįvyko, užsitęsus ginčams, kokia šalis kviesti į konferenciją. JT susirinkimas nutarė šaukti tik Korėjos kare dalyvavusias šalis, komunistai nori ir neutralių šalių, kad tarp jų prakištų ir Sovietų S-gą, tikrąją Korėjos karo sukėlėją.

Priekaištauja Jungtinėm Tautom

Dar tikriems pasitarimams neprasidėjus, ateina pranešimų, rodančių menkas susitarimų galimybes ne vien dėl minėtos konferencijos, bet ir dėl belaisvių, nenorinčių grįžti namo.

Komunistų atstovai, ragindami JT į pasitarimus, belaisvių klausimą kelia ir svarbiausią vietą. Šiaurinės Korėjos generolas Lee Sang Jo pareikalavo paliaubų priežiūros komisiją sutikti su jų reikalavimu, kad belaisviai paliktų Indijos kariuomenės priežiūroj, kol būsimoji Korėjos taikos konferencija išspręs jų likimą.

Padėtis komplikuota

Toks komunistų laikymasis yra visiškai priešingas JT armijos nusistatymui perimti sausio 23 d. iš indų belaisvius ir juos padaryti laisvais piliečiais. (Anglijos užsienio reikalų ministeris Eden trečiadienį parlamente priminė Indijai, kad jos sargybinių pareigos baigiasi sausio 22 d.).

Barniai dėl žmonų Tito vyriausybėje

Ponios partizanės galingesnės ir už viceprezidentą Djilas

BELGRADAS, Jugoslavija.— Milovan Djilas, Jugoslavijos viceprezidentas ir artimas maršalo Tito draugas, pateko į diktatoriaus rūmų ponių ir komunistų partijos nemalonę, įsipainiojęs į moteriškus ginčus.

Jis parašė ilgą straipsnį, nukreiptą prieš "vidaus ratelio" vyrų žmonas partizanes, kurios kišančios koją ir žeminančios kitų didžiūnų žmonas, nebuvusias Tito partizanėmis.

Djilas puolė žmonas partizanes ir jos šalininkes vyriausybėj bei komunistų partijoj dėl boikotavimo štabo viršininko gen. Dapcevic žmonos Milena Vrajakova, 21 metų filmų aktorės.

Bet Djilas toli nenuėjo. Komunistų partijos centro komitetas įsakė jam susilaikyti nuo bet kokio rašinėjimo laikraščiams, kol išaiškins šį incidentą. Reikia nepamiršti, kad ir paties Tito naujoji žmona yra buvusi partizanė ir pasiekusi majoro laipsnį.

Pasidavė Reutherio liudininkas Richie

Kanados policija jį laiko senu melagiu ir apgaviku

PRESTON, Kanada. — Trečiadienio rytą pasidavė Donald Richie, pabėgęs Detroito prokuroro liudininkas prieš Walter Reuther atentatininkus.

Viename Prestono, Ont., restorane buvo keletą valandų anksčiau suimta jo sugyventinė žmona Betty White. Kai "Spectator", Hamiltono dienraščio, reporteris Dennis Harvey atėjo į restoraną surinkti papildomas žinias apie Betty White, jis užtiko tenai ir Donald Richie, paieškomą JAV ir Kanados policijos. Vieno šoferio raginamas Richie prisistatė reporteriui, kuris pašaukė policiją.

Donald Richie pabėgo pereitą penktadienį iš Detroito viešbučio, kur jį saugojo policija, kaip svarbiausią liudininką prieš gengsterių gaują, bandžiusią nužudyti W. Reuther, 1948 m. tada automobilių unijos prezidentas. Richie gavo iš CIO $5,000 už pagalbą policijai ir prokurorui, ieškant Reutherio pasikėsintojų.

Kanados policija netiki, kad Richie ką tikro žinotų apie šį garsų atentatą. Jis jau nekartą prisistatęs Kanados policijai, aiškinant apiplėšimus ir užpuolimus. Richie sakydavo, kad jis pats yra vienas iš dalyvių. Bet patikrinus paaiškėdavo, kad tai būdavo melas. Jis siunčiamas į Detroitą, kur prokuroras O'Brien nekantriai jį laukia.

Mrs. Rockefeller dar nesutarusi skyrybų klausimu

NUNEIGIA ANKSTYVESNIUS PAREIŠKIMUS DĖL KAINOS

NEW YORKAS. — Ieva Paulekiutė, bilijonieriaus Winthrop Rockefeller žmona, pareiškė INS korespondentui, jog netiesa, kad ji sutikusi skirtis už $5,500,000.

"Aš dar nepagalvojau apie skyrybas", ji pasakė. "Nieko tuo reikalu dar nesusitarta. Mano atvokatai dar nebuvo nė atsisėdę rašyti. Dalykas yra vis dar derybų stadijoj".

Winthrop Rockefellerio anksčiau įgaliotiniai pranešė, kad buvo prieita susitarimo dėl skyrybų. Susitarimą Mrs. Rockefeller pasirašiusi spalio 1 d. Paskui nuo jo atsimetusi ir prieš keletą dienų vėl sutikusi su skyrybų sąlygomis ($2 mil. jai; $2.5 mil. į sūnaus fondą ir $1 mil. magaryčioms).

Skyrybų diskusijos vaikų daržely

"Bobo" Rockefeller nusiguodė laikraštininkui, kad jai labai nepatinka tos žinios laikraščiuose apie "milijonus". "Tas mane jaudina, kadangi tai jaudina mano vaiką", ji pasakė.

Jos vaikas Winnie yra 5 metų ir eina į vaikų darželį. Ten jis girdis šnekas apie tėvų skyrybas ir tuos milijonus, kurie maišomi skyrybų kalbose.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Prezidentas Eisenhower įteikė Garbės medalius trims Korėjos karo herojams, kurie, nors buvo sužeisti, bet išgelbėjo savo draugus. Iš kairės į dešinę: Lt. Edward Schowalter, karys Ernest West, prezidentas Eisenhower ir laivyno ligoninės tarnautojas William Charette.

J. DULLES PRIMINĖ SOVIETŲ S-GAI AMERIKOS ATOMINIŲ BOMBŲ GALIĄ

Smogs ne ten, kur komunistai norėtų

NEW YORKAS. — Valstybės sekertorius J. F. Dulles davė suprasti, jei komunistai bandytų sukelti jiems tinkamoj vietoj ir tinkamu laiku ginkluotus konfliktus, JAV smogtų atominiais ginklias nebūtinai į tuos išprovokuotus karo židinius, bet į pačius komunistų imperijos galybės centrus, kaip Maskva ir Peipingas.

Savo kalboj Amerikos užsienio santykių taryboj New Yorke sekr. Dulles paskelbė, kad komunistų "prilaikymo" politiką, o taip pat pasaulio pasidalinimo įtakų sferomis, yra pasibaigusi.

Kovos pagal JAV planus

JAV pasaulinės strategijos planuose sakoma, kad Amerika turi sukurti milžiniškas karines jėgas, kurių pasirinkimas ir panaudojimo laikas pareis nuo pačių amerikiečių, o ne nuo agresorių. Tas reiškia, jei komunistai sukeltų naują "Korėją" Indokinijoj, Irane ar Jugoslavijoj, jie gali tikėtis Amerikos atominių bombų savo pačiose gyvybingiausiose vietose.

Neprekiaus pavergtaisiais

Turėdamas prieš akis artėjančią Berlyno konferenciją, Dulles užtikrino, kad JAV vyriausybė visiškai nemano įsileisti į kalbas apie ramų ir saugų gyvenimą, pasidalijant pasaulį su Sovietų Sąjunga arba užmirštant pavergtąsias tautas.

Politika, pagrįsta jėga

Sekretoriaus Dulles paskelbtoji užsienio politika, pagrįsta karine jėga, susilaukė didelio pritarimo iš abiejų partijų politikų. Demokratų senatoriai Russel iš Georgia ir Symington iš Missouri (buvęs aviacijos sekretorius) pripažįsta, kad tik tokia politika galima atbaidyti priešą nuo užkariavimų norų.

Respublikonai taiso klaidas

Symington ir McCormack, demokratų atstovas Kongrese iš Mass., sako, respublikonai dabar prisipažįsta, kad jie prieš šešetą mėnesių dar klydo, kai nubraukė $5 bil. karo aviacijai. Jie džiaugiasi, kad prie klaidos prisipažinta ir kad dabar ryžtasi statyti galingiausią aviaciją pasauly.

Vėliausios Žinios

★

— Respublikonų senatoriai nutarė pakviesti sen. J. McCarthy į taisyklių komitetą, kas reiškia jo įtakos padidėjimą. Ligi šiol McCarhty buvo tik nuolatinių tyrinėjimų komiteto pirmininkas ir pagarsėjo komunistų medžiojimu.

— Naujajame švedijos biudžete numatyta dar daugiau lėšų socialiniams uždaviniams ir apsiginklavimui. Ateinančių metų biudžetas bus $67 milijonais didesnis už pereitų.

— Vietoj atsistatydinusio Prancūzijos parlamento pirmininko E. Herriot, 81 metų, išrinktas socialistų atstovas Andre Trocquer.

— P. Korėjos prezidentas S. Rhee buvo sušaukęs į slaptą posėdį aukštuosius kariuomenės vadus, spėjama, svarstyti antikomunistinių belaisvių išvadavimą, jei jie būtų laikomi stovyklose ir po sausio 23 d.

— Vengrijoj pradėjo byrėti kolektyvinė ūkio sistema. Per metus laiko kolchozų sumažėjo 40%. Vyriausybė grįžta prie privačios ūkininkavimo sistemos, matydama, kad tuo būdu galima padidinti gamybą.

— Eisenhowerio vyriausybės speciali komisija pradėjo svarstyti Amerikos komunistų partijos veiklą, jos stiprumą ir reikalingumą ją uždrausti.

— Sovietų Sąjunga pasižadėjo dalyvauti Graikijoj, Salonikuose, pramonės parodoj, kuri įvyks kitais metais.

— Prezidentas Eisenhoweris patvirtino, ką dieną anksčiau sakė sekr. Dulles, kad JAV pasiruošusios smogti priešui atominiais ginklais, jei jis išprovokuotų bet kurioj vietoj pasauly naują ginkluotą susirėmimą.

"Baltoji mirtis" Alpių kalnuose

Sniegas užvertė 200 žmonių

VIENA, Austrija. — Nuo Alpių kalnų prie Konstancos ežero, kur susisiekia Austrija, Šveicarija ir Vokietija, nuriedėjo milžiniški sluoksniai sniego. Užvertė 6 kalnų kaimelius ir palaidojo daugiau kaip 200 žmonių.

Austrų pusėj žuvo 50 žmonių, 120 yra dingę, iš kurių didelė dalis taip pat gali būti žuvusi. 137 gyventojus pasisekė išgelbėti.

Šveicarai surado 18 saviškių lavonus; pasigendama dar 5 gyventojų. Italų pusėj žuvo 3, vokiečių — 4 gyventojai.

Užėjus atlydžiui, nuo kalnų slenka dar daugiau sniego. Pavojingų pakalnių gyventojai gabenami į saugesnes vietas. Amerikos, anglų ir prancūzų įgulų kareiviai suteikė vietiniams žmonėms didelės paramos, gelbstint įstrigusius traukinius ir užverstus kaimelius.

Unijos piktinas JV meksikonų importu žemės ūkio darbam

Padėtis skandalinga, sako AFL ir CIO prezidentas

WASHINGTONAS, D. C. — George Meany ir Walter Reuther, AFL ir CIO vadai, kreipėsi į prezidentą Eisenhowerį, kad jis pašalintų skandalingą padėtį įgabenant iš Meksikos darbininkus pietinių valstybių farmeriams sezoniniams žemės ūkio darbams.

Jiedu rašo JAV prezidentui, kad dabar JAV vyriausybė neleistinomis priemonėmis tvarkydama augantį meksikiečių darbininkų antplūdį į pietinių valstybių farmas, daro didelę žalą ne tik Amerikos darbininkų lygiui, bet ir JAV-Meksikos santykiams.

Lietuvoj vėl rinkimai

MASKVA. — Maršalas Vorošilovas, SSSR prezidentas, paskelbė, kad 16 sovietinių respublikų, tarp jų ir Lietuvoj, kovo 14 dieną reikės eiti vėl balsuoti. Šį kartą "rinks" atstovus, jau seniai komunistų partijos paskirtus, į sovietų aukščiausiąją tarybą, atseit, "seimą".

KONGRESAS SKUBINS APGINKLUOTI EUROPĄ PRIEŠ DERYBAS SU SSSR

Vakarų armijas apmokys atominės karvedybos

WASHINGTONAS. D. C. — Kol prasidės atominės derybos su Sovietų S-ga, Amerikai reikia apginkluoti atominiais ginklais NATO šalių armijas.

Toks nusistatymas vyrauja Kongrese, sako Kongreso atominės energijos komiteto pirmininkas Cole (resp. N. Y.).

Amerika visiškai to neslepia, o priešingai nori parodyti sovietams, kad nesusitarimo atveju juos laukia ne tik JAV atominė aviacija ir artilerija, bet ir Vakarų sąjungininkų.

Kongreso atominė programa

Atstovas Cole, trumpai skelbdamas Amerikos atominę politiką, pranešė, kad Kongresas visų pirma imsis svarstyti tų įstatymų, kurie reikalingi pašalinti kliūtis, apginkluojant JAV sąjungininkus atominėmis bombomis ir kitais naujaisiais ginklais. Kartu su ginklais numatyti ir Amerikos instruktoriai, kurie apmokys draugų kariuomenę, kaip šiais ginklais naudotis.

Derybos su SSSR antroj vietoj

Kai Kongresas sutvarkys sąjungininkų apginklavimą atominėmis bombomis, tada jis ims ruošti įstatymą, kuris leistų sudaryti atominės energijos tarptautinį bendradarbiavimą, kaip kad savo kalboj Jungtinėse Tautose pasiūlė prez. Eisenhoweris. Tarptautinį organą sudarius, būtų siekiama panaudoti atominę energiją taikiems tikslams ir sulaikyti apsiginklavimo rungtynes.

Tolesnė atominė programa

Išsprendus pirmuosius atominės programos uždavinius, Kongresas svarstys atominės energijos perleidimą pramonei ir privačiai iniicatyvai. Pašalins įstatymines kliūtis, draudžiančias pasidalinti atominėmis žiniomis, kad ir su draugiškiausiomis užsienio valstybėmis, kaip Anglija.

Ike laukiąs SSSR nuoširdumo ženklų

LIGI ŠIOL JŲ NEMATYTI

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris per pasikalbėjimą su korespondentais trečiadienį pareiškė savo pasitenkinimą užsimezgusiais pasitarimais su Sovietų S-ga apie jo tarptautinį atominį planą.

Prezidentas čia pat pripažino, kad iš ligšiolinių parengiamųjų pasitarimų dar negalima patirti, kad sovietai eina į derybas nuoširdžiais norais.

Kalbant apie žemės ūkio politiką, prezidentas pagyrė savo išdirbtą programą, pagal kurią bus einama prie "lankščios" kainų paramos už farmerių gaminius.

Lėktuvo nelaimė dėl sušalusių aparatų

Žuvo 7 žmonės, 4 sužeisti

LONG BEACH, Calif. — Vyriausybės atstovai nustatė, kad sprausminio lėktuvo nelaimės priežastis buvo sušalę kontroliavimo aparatai.

Lakūnui nebegalint suvaldyti lėktuvo, jis atsirado viršum stogų ir netrukus apgrovė 4 namus, kol nukrito ir sudegė.

Be lakūno, majoro Robert A. Blair iš Ohama, Neb., žuvo 6 namų gyventojai ir 4 buvo sužeisti. Trumpai prieš nelaimę, lakūnas pranešė per radiją, kad ledas sukaustė vairavimo aparatus ir kad jis bandys leistis į Long Beach savivaldybės aerodromą.

Sovietai nori pirkti 150 mil. sv. sviesto

Siūlo JV užsakymų už $150 mil.

WASHINGTONAS, D. C. — Prekybos departamentas gavo du prašymus parduoti Sovietų Sąjungai 150 milijonų svaro sviesto ir 150 bil. svarų medvilnių sėklų aliejaus.

Sovietų Sąjunga nori pirkti riebalų ir kitų maisto prekių už $150 milijonų. Prekės būtų parduotos iš vyriausybės sandėlių, į kuriuos kraunamos ūkininkų gamybos pertekliaus prekės.

Sovietų pasiūlymą perdavė svarstyti eksporto komiteto tarybai.

— Visos naciškos knygos Vokietijoj amerikiečių zonoj buvo sunaikintos 1946 metais. Bet tada Amerikoj nepasigirdo nei vieno balso apie knygų ar idėjų deginimą.

— Berlyne trečiadienį 4 okupacinių šalių komendantai tarėsi ketvirtą dieną dėl vietos ir saugumų priemonių užsienio reikalų konferencijos nariams.

— 1953 m. į Izraelį įkeliavo 10,346 naujų imigrantų-žydų daugiausia iš Rytinės Europos ir Vidurinių Rytų.

Egiptas išblaškė teroristų s-gą

SUĖMĖ 100 FANATIKŲ

KAIRAS, Egiptas. — Egipto vyriausybė ryžosi likviduoti teroristinę organizaciją "Moslemo broliją". Organizacija uždrausta, jos vadas ir apie 100 artimųjų bendradarbių areštuota. Vyriausybė kaltina, kad "brolijos" nariai turėjo slaptų posėdžių su anglų agentais, planuodami nuversti dabartinę karinę valdžią.

SUZAN BALL — VIENA KOJA

HOLLYWOOD, Cal. — 21 metų filmų aktorei, sužeidus kelią, įsimetė į koją vėžys. Pereitą antradienį jai amputuota koja. Tačiau ši skaudi nelaimė nesugriovė jos planų netrukus ištekėti ir grįžti atgal į filmų pramonę.

— Kairas, Egiptas. — Keturi studentai buvo sužeisti nuo policijos šūvių, pradėjus areštuoti "Moslemo brolijos", tikybinės-teroristinės organizacijos narius.

— Prancūzija, panašiai, kaip ir Anglija, išėmė iš keleivinio susisiekimo moderniškuosius anglų gamybos sprausminius lėktuvus "Comet".

IŠ TORONTO PADANGĖS

Naujuosius Metus pradedant

1953 metai jau liko palydėti praeitin. Ką jie nusinešė su savim, ką jie suteikė — pasauliui jau žinoma.

Deja, kaip bus užpildytas naujai atverstas 1954 metų gyvenimo lapas, pasauliui tebėra nežinia.

Nors pagal įsigyvenusius papročius Naujieji Metai sutinkami visu iškilmingumu, pakilia nuotaika ir vienų kitiems gražiausais linkėjimais džiaugsmo, laimės, sveikatos bei visokių gėrybių, vienok nevisada tie malonūs linkėjimai suteikia laimės ir džiaugsmo.

Tad ir 1954 metų nežinia ypatingai skaudžiai glūdi tų žmonių jausmuose, kuriems dar taip netolimoje praeityje buvo lemta išgyventi skaudžių skriaudų, patirti žiaurios neteisybės ir nelaiku netekti artimųjų, žuvusių šiurpulingose karo audrose.

Tokių tarpe esame ir mes lietuviai. Dauguma iš mūsų netekome ne tik gimtos šalies, tikrųjų namų, bet ir didelės dalies savo artimųjų, kurių vieni suklupo skaudaus likimo kely ir ramiai ilsisi svetimų žemių prieglobsty, kiti tebevelka žiaurią priespaudą svetimo pavergėjo globoje, o dar kiti, nors ir tėvynėje likę, bet yra belaisviai — beteisiai, ir su jais susisiekti mus skiria geležinė uždanga. Jiems, jokių įvykių proga, negalime nei suraminimo, nei paguodančio žodelio pasiųsti.

Džiugu, kad dėl šios bendros visų lietuvių nelaimės atsiranda žmonių, glaudžiai ir vieningai dirbančių ir visu nuoširdumu dedančių pastangas įrodyti pasauliui neteisingas skriaudas ir ieškančių šioms skriaudoms užtarimo. Bet liūdna, kad yra ir tokių lietuvių, kurie sąmoningai ar ne, ne tik nesideda prie taip rimto ir būtino darbo bendrų skriaudų reikale, bet nesąžiningai jį ardo ir trukdo.

Šių skaudžių faktų akivaizdoj, linkėdami vieni kitiems asmeniškos laimės ir džiaugsmo, palinkėkime, kad 1954 metai atneštų tikrosios visų lietuvių tarpusavės vienybės, darnaus ir našaus bendro darbo, pagrįsto galinga visų bendra jėga. Lai išnyksta vienų kitais nepasitikėjimai ir nerimti ginčai, nešą tik dar didesnį nusivylimą mūsų tautos vaikams, tebesantiems svetimų atėjūnų vergijoje.

"Naujienų" kalėdinė laida

Kiekvienų Kalėdų proga "N". išleidžia specialią kalėdinę laidą, net iš keturių didžiulių dalių, kuriose randame įvairių įvairiausių raštų, vienaip ar kitaip surištų su kalėdinėmis mintimis bei nuotykiais. Visi raštai įdomūs ir savaip vertingi, todėl ir skaityti juos neilga, nes juose randama daug gražių ir vertingų minčių bei pamokinančių pavyzdžių. Dar taip netolimoje praeity, kai kalėdinėse laidose būdavo ir "Moterų Skyrius", vedamas niekad nepailstančios p. N. Gugienės, speciali laida būdavo įdomesnė tuo, kad joje dalyvaudavo ir moterys, kad ir kuklesniais už vyrus rašinėliais, bet savaip patraukliomis ir įvairiomis mintimis.

Jau septyni metai kaip Moterų skyriaus N-se nebėra, tad ir jų rašinių neberandame.

Šių metų Kalėdinėje laidoje vienintelė moteris dalyvavo — tai p. N. Gugienė, iškeldama kitų moterų nuopelnus, kultūringus ir labdaringus darbus dirbančių, ir tuo keliančių lietuvybės reikšmę svetimtaučių tarpe.

Neabejoju, kad visos, tvirtesniu ar silpnesniu žodžiu, per 10 metų palaikiusios Moterų skyrių N-se, šiandien labai pasigenda jo. Bet ką gi galima kaltinti, jei ne pačias save, kad vis labiau retėjančiu dalyvavimu savo rašiniais visiškai jį išstumėm iš "N-nų". Tiesa, dažna jausdavosi silpna šiame darbe, tikėjosi, kad naujai atvykusios lietuvaitės, nepalyginamai daugiau turinčios gabumų ir talento, pavaduos menkesnes jėgas ir tvirčiau padės p. N. Gugienei išlaikyti "Moterų Skyrių" toliau. Deja, taip neįvyko.

Būtų labai džiugu ir malonu, kad "N-nas" ir vėl paįvairintų Moterų skyrius. Nuoširdžiai norisi palinkėti, kad šiuo darbu susidomėtų kai kurios lietuvaitės ir pasižadėtų mūsų buvusiai redaktorei p. N. Gugienei tvirtai tęsti nutrauktą prieš septynerius metus spaudos darbą.

Naujųjų Metų sutikimas Toronte

Šiais metais torontiečiai lietuviai turėjo tris viešus N. Metų sutikimo pobūvius, kuriuos ruošė Lietuvių Namai, naujoji Prisikėlimo bažn. parapija ir LAS. Visuose pobūviuose buvo gausu svečių, labai smagioje nuotaikoje pasitikusių 1954 metus.

Lietuvių Namuose šiemet nebuvo tokios spūsties kaip pernai, todėl kiekvienas svečių būrys turėjo savo, iš anksto rezervuotą stalą ir užtikrintas vietas prie jo. Salės patalpos išpuoštos eglučių šakutėmis ir tautiniu spalvų kaspinais, stalai apdengti baltomis staltiesėmis ir papuošti gyvų gėlių puokštėmis teikė malonų ir jaukų vaizdą. Čia lietuviai susirinko tam, kad nors ir kuklioje, bet savoje lietuviškoje pastogėje praleisti paskutinį senųjų metų vakarą ir tuo paremti siekiamą tikslą — įsigyti erdvesnius ir patogesnius namus, teikiančius lietuviams dar didesnę naudą ir jaukesnį malonumą. P. J. Strazdas Namų Valdybos vardu nuoširdžiai dėkojo atsilankiusiems ir palinkėjo visiems sėkmingų ir laimingų N. Metų, išreikšdamas viltį, kad, visiems vieningai supratus geresnių namų reikalingumą, ateity galėsime visų progų šventes švęsti savuose naujuose Lietuvių Namuose.

Retas ir kultūringas koncertas

Prieš Kalėdas Toronto liet. naujosios Prisikėlimo bažnyčios statymui remti moterų komitetas gražioje "Victoria" teatro salėje surengė Lietuvos operos sol. El. Kardelienės ir muz. K. Smilgevičiaus koncertą.

Tiek rimtais lietuvių ir svetimtaučių žymių kompozitorių kūriniais, tiek pačių sol. El. Kardelienės ir muz. K. Smilgevičiaus jų atlikimu koncertas buvo retas ir kultūringas.

Nenuostabu, kad šis koncertas, sutraukęs didžiulę minią lietuvių, ne tik jų nesuvylė, bet paliko malonius ir ilgai neišdildomus įspūdžius, retą ir kultūringą meno vertę. Neveltui šio koncerto svečių tarpe buvo reiškiamas pageidavimas dažniau tokių koncertų Toronte turėti, nes jie suteikia jaukų malonumą ir nors porai valandų nutolimą nuo pilko kasdieninio gyvenimo.

Suprantama, tokiems koncertams pasiruošti reikia daug kantraus patvarumo ir rimto pasišventimo, kad suteiktų klausytojams poros valandų pasigėrėjimą. Ir tai atlikti gali tik rimti ir menui atsidavę menininkai, o p. El. Kardelienė ir p. K. Smilgevičius kaip tik ir yra vieni iš tokių, todėl jie yra visur kviečiami ir maloniai laukiami.

Jiems belieka palinkėti ir ateity taip nuoširdžiai dalintis su plačiai išsklaidytais lietuviais, besiilginčiais dainos ir muzikos meno.

O. I.

* * *

Skaudi nelaimė

1953 m. gruodžio mėn. 14 d., dirbant didžiausiame Toronto žemės ūkio mašinų fabrike - Messey Harry, - labai sužeistas Jurgis Grabauskas. Jis su tam tikru, elektra varomu vežimėliu vežiojo įvairią geležį ir geležines mašinų dalis. Tą dieną, pasikrovęs vežimėlį, važiavo į vietą, kur reikėjo iškrauti krovinį. Važiuodamas susitiko kitą tokį pat vežimėlį, kurio vairuotojas buvo mažiau savo darbe įgudęs. Nors prasilenkimui važiavimo kelias buvo pakankamai platus, bet sutiktasis su savo vežimėliu trenkė į Grabausko vežimėlio šoną ir sutriuškino dešinės kojos pėdą. Nuvežus ligoninėn, po reikiamo apžiūrėjimo, koja tapo sugipsuota. Šiuo metu J. Grabauskas guli namuose, bet dirbti galės tik už 4-5 mėnesių.

Dar reikia pažymėti, kad J. Grabauskas yra su visais gerai sugyvenantis, gerokai apsišvietęs ir kultūringas žmogus. Jis yra "Naujienų" ir keletos kitų laikraščių nuolatinis skaitytojas ir ne tik visų naujai išleistų, bet ir senesnio leidimo knygų pirkėjas, turi diktoką vertingų knygų rinkinį.

— J. Mikalauskas.

Budriko radijo programa

Pasiklausykite šį vakarą Budriko radijo programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val.

Girdėsite daug gražių dainų, orkestro muzikos bei naudingų pranešimų apie specialius nupiginimus Juozo Budriko namų rakandų, televizijos aparatų ir auksinių daiktų krautuvėj, 3241 So. Halsted St.

K. K.

Garsinkitės "N-nose"

Kanados lietuvių žinios

Ir degtinė bažnyčios tarnyboje

TORONTO, Ont., — Toronto lietuvių Prisikėlimo bažnyčios statybos vardan statybos vadovai, garbingi tėveliai pranciškonai, alučiu ir degtine pradėjo gaminti plytas naujos bažnyčios statymui. Pirmas toks parengimas buvo palydint senuosius metus viename rusų bažnyčios rūsyje. Šaunesniam banketo pasisekimui, prieš prasidedant puotai, virš rūsio esančioje bažnyčioje, susirinkę svečiai buvo palaiminti. Po to rūsyje parsidėjo vaišės, kuriose buvo laikomasi dėsnio: juo daugiau bus išgerta, juo daugiau liks pelno bažnyčiai . . .

Viduramžių papročiu, puotos metu neapsieita ir be vadinamo puotos juokdario. Juo tėveliai buvo užsisamdę žinomą Toronto "juokdarį" Vytautą Kastytį — Kastinį. Jis, būdamas dar jaunas ir turėdamas daugiau akiplėšiškumo negu išminties, iš peties pradėjo visus "prausti". Juokdario šposai publikai pradžioje gana patiko, bet juo toliau, juo jis labiau įsidrąsinęs, sarkastiškai minėdamas išjuokiamų asmenų pavardes, pradėjo visus prausti. Žinoma, daugiausia pipirų teko tiems, kurie, jo manymu, baliaus rengėjams yra ant kelio (a la senoji lietuvių parapija). Jauno komedijanto rimtų dalykų negailestingas maišymas alkoholio atmosferoje publikoje sukėlė pasipiktinimo ir neapykantos jausmus. Salėje iš kampų pasigirsdavo replikos, taikomos arklinių štukų autoriui.

Visa tai turint mintyje, nenoromis peršasi klausimas, būtent, kieno parėdymu ponas V. Kastytis taip taikliai ir kandžiai, žinoma, tik jau ne humoritiškai, svaidėsi frazėmis: savo ar garbingųjų rengėjų? Jei asmeniškai savo, tada jaunasis erzlus nenuorama, už taip nevykusius juokus, pats pirmas reikia kišti į jo paties pagamintą "Kolektyvinę Prausyklą" ir joje gerokai išprausti, kad nesubrendusio jaunuolio pokštų daugiau jis nebekrėstų. Gi, jei dėl šios nešvarios ir negarbingos juokų prausyklos juokų iniciatyva išėjo iš pačių rengėjų — bent veido išreiškia ir šypsniais jie maloniai tam pritarė — tada jau kitas reikalas . . .

Šis iškilmingas pranciškoniškas balius baigėsi vėlai, arba, geriau pasakius, sekančios dienos ankstyvą rytą. Iš bažnyčios rūsio slinko palinkę siluetai, kurių nemažas skaičius kreivais žingsniais matavo gatvės šaligatvį. Rūsyje, tarp dūmų ir alkoholio kvapų, girdėjosi jaunų, deja girtų, žmonių nešvankūs šūkavimai.

Visa tai mačius ir išgyvenus, savaime peršasi mintis: ar tokiomis priemonėmis tėveliai pranciškonai numato ateityje kelti Toronto lietuvių moralinį ir kultūrinį lygį?... Kad tas būkštavimas turi pagrindo, belieka atsiskleisti "Tėv. Žiburių" š. m. Nr. 1, kur, riebiuose rėmuose po grakščią šokėjų porą vaizduojančio plakato seka užrašas: Prisikėlimo bažnyčios statybą paremti; balių rengia Toronto voldemarininkai, bendradarbiaudami su Prisikėlimo bažnyčios statymo komitetu.

Ką gi, įdomūs tad laikai: ir putojantis alutis ir trobelius galvose keliantis degtinėlė vis tos vargšės Prisikėlimo bažnytėlės statybos didesnei naudai...

—Dalyvavęs

Automobilių taisymas

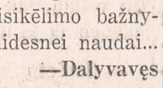

Darbas atliekamas prityrusių mechanikų. Dirbtuvė atidaryta nuo 2 val po pietų iki 9 val. vak. M. ČESAS
5842 So. Green Street (kieme)
Tel. WEntworth 6-6699

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Rūsų ambasadorius Georgi N. Zarubin atvyksta į JAV valstybės departamentą, kur jis turėjo pasitarimą su valstybės sekretorium Dulles ryšium su prezidento Eisenhowerio pateiktu atominės energijos kontroliavimo planu.

Kur daugiausia auto nelaimių?

Paaiškėjo, kad per tris mėnesius, pasibaigusius praeitų metų lapkričio mėnesį, daugiausia eismo nelaimių įvyko keturiose Chicagos gatvėse.

Pirmoji vieta tenka Halsted St., kurioje įvyko per tą laiką 344 nelaimės. Antroj vietoj eina Western Ave. su 342 nelaimėmis, o trečioj State Street su 329 nelaimingais atsitikimais. Ashland Ave. užima ketvirtą vietą; joje buvo 325 nelaimės.

Pirkite JAV taupymo bonus

A Lifetime Christmas Gift of Joy

The LEADER Among Fine Sewing Machines

VIKING ZIG-ZAG

Made of the Finest Swedish Steel

a free VIKING to YOU

If Any Machine in the World Can Do What a Viking ZIG-ZAG Can... FASTER... EASIER... BETTER!

Made of the Finest Swedish Steel

50 Different Sewing Operations Without Extra Attachments

Call or Write for FREE HOME DEMONSTRATION and Trade-In Estimate on Your Old Machine! Easy Terms!

Recommended by Parents Magazine

Guaranteed by Good Housekeeping

UL

AUTHORIZED SALES & SERVICE

3205 Fullerton Ave.
Chicago 47, Ill.
Tel. ALbany 2-0440

Week Days open to 8 p.m.
Sundays 12 to 5 p.m.

Skaitykite "N-nas"

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA

• Visų rūšių apdraudos asmenims ir biznio įstaigoms. • Finansavimas.
Draudžiu ir perdraudžiu visose draudimo bendrovėse.
JONAS KIRVAITIS, Gen. apdraudų brokeris ir savininkas
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 So. Ashland Ave., Chicago 36 Ill. Tel.: WA 5-5671—Rez. HE 4-4033
Darbo val.: kasdien 9:30—4:30; be to, pirm. ir ketv. 6:00—9:00 vakarais.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAfayette 3-6300

Property Management
Mortgage Loans
Notary Public
Investment Counsellors

ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed
Money Orders
Utility Bills Prepaid

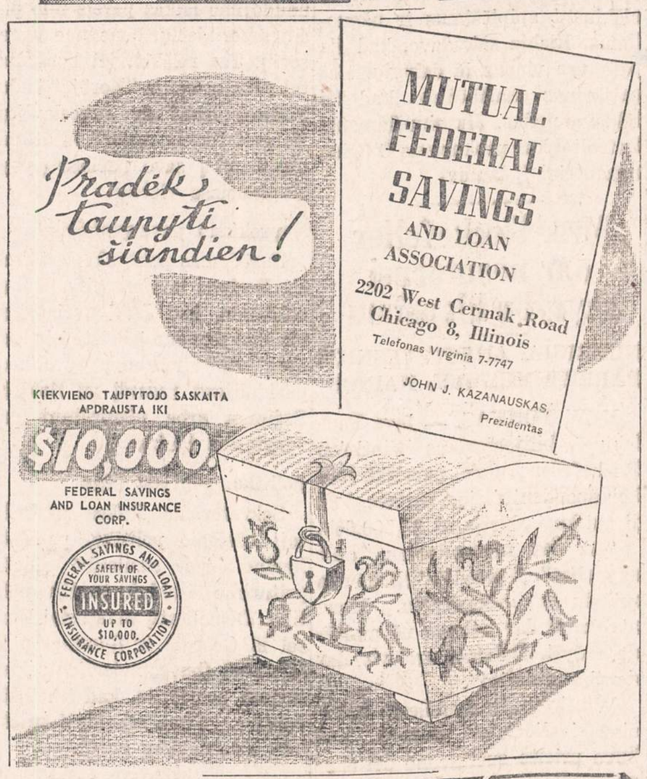

Diena Ateis - Būsi Linksmas Sutaupęs

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-6245
CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

JEI NORITE PIRKTI NAUJĄ AR VARTOTĄ AUTOMOBILĮ, TAI PIRMA PASIMATYKITE SU ADOMU ŠLIOGERIU, DABAR DIRBANČIU PAS

MARTIN J. KELLY, Inc.
CHRYSLER-PLYMOUTH dealeris
441 East Ohio, Netoli Navy Pier
Telefonuokite MOHAWK 4-1200
GALITE PIRKTI SU PASITIKĖJIMU
Atidaryta vakarais ir sekmadieniais

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30 Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

POEZIJA

Maironis. Pavasario balsai. Lyrika. 308 psl. $3.00
Nr. 1, 2, 3 ir 4. Atskiro numerio 1
Kazys Binkis—Lyrika. Mūsų žymiojo poeto eilėraščių rinkinys $2.00
V. Mykolaitis-Putinas. Keliai ir kryžkeliai. Lyrika. 300 psl. $2.50
Birutė Pūkelevičiūtė. Metūgės. Eilėraščiai. 96 psl. $1.00
J. Augustaitytė-Vaičiūnienė. Žvaigždėtos naktys. Poezija. Chicago, 1952. 126 psl. $1.00
A. Giedraitis. Dainos apie laisvę ..... 75c.
P. Orintaitė. Šulinys Sodyboj $1.50
P. Orintaitė. Viligailė legenda $1.20
Henr. Radauskas. Strėlė danguje $2.00
A. Rūkas. Bokštai, meilė ir buitis $1.50
B. Sruoga. Kazimieras Sapiega 4 veiksmų istoriška kronika $2.50
J. Kėkštas. Ramybė man "Gabija" 80c

VADOVĖLIAI

J. Murka. Vaikų Darbymečiui, I dalis. Pirmajam pradžios mokyklos skyriui $1.00
J. Murka. II dalis. Gimtinės mokslui $1.00
J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis III ir IV kalbos mokslo laips. $1.00
Jonas Ilgūnas. Komercijos aritmetikos vadovėlis $1.00

ŽURNALAI

"DARBAS", kultūros ir visuomenės žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 25c.
"LIETUVA", politikos žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 50c.
"GABIJA", literatūros žurnalas, Nr. 1, 2 ir 3. Atskiro numerio kaina $1.00

LSDP literatūra

Dėl Laisvos Lietuvos! LSDP užsienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas ..... 25c.
Jaunasis Socialdemokratas. Išleista Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. ..... 25c.
Lietuvos Socialdemokratų Programinės Gairės. 2-ji laida, LSDP užsienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida ..... 25c.
Leon Blum. Tavo kelias į Socializmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stuttgartas. ..... 25c.
John Spargo. Socializmo Minties Blaivumas. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardsui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chicago "Naujienų" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. $1.00
Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c.
Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. ..... 25c.
M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizacija, veikimas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka.
O. Bauer. Bolševizmas ar Socialdemokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys ..... 50c.
Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. Daug įdomų feljetonų iš Lietuvos gyvenimo, 1918-1920 metų ..... 25c.
Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė **J. Šarūnas.** Išleido Lietuvos Demokratijos Draugai 1927 m. 50c.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Jurgis Jankus. Po raganos kirviu. 102 psl. $1.50
Kazys Binkis. Baltasis vilkas. $1.00
N. Butkienė — Velykų pasakos $1.00
Vytė Nemunėlis. Meškiukas rudnosiukas. Tinka dovanoms $2.00
Stepas Zobarskas. Doleris iš Pittsburgho. Išleido "Gabija", 56 psl. 80c.
Vytė Nemunėlis. "Pietų vėjelis $1.00
Pranas Imsrys, Vilkas meškeriotojas. Eiliuota pasaka. Detmoldas, 1946 m., 39 psl. ..... 35c.
Julius Kaupas, Daktaras Kripštukas pragare. P. Abelkio leid. $1.50
Viktoras Šimaitis, Vyturėliai laukuos $1.00
L. Z. Leonas. Minijanas, poema-legenda eilėmis parašyta. 64 psl. $1.00
H. Vagnerio, Pirmieji gamtos pasakojimai, komisijos leidinys, 1921 metų $1.50
M. Vagner, Laukuose ir pievose, Švietimo Minist. knygų leidimo "Švyturio" b-vės leidinys 1922 m. $1.50
Balys Sruoga — Giesmė apie Gediminą. Iliustruota. Chicago. 1952 metais $2.00
Vincas Pietaris — Lapės Pasaka. Su paveikslėliais. 1951 m. 96 spl. $1.10
Haufo pasakos. Karavanas. J. Balčikonio vertimas. Švietimo ministerijos leidinys Kaune. Išleido "Nemunas" $1,50
Haufo pasakos. Aleksandrijos šeikas ir jo vergai. 94 psl. $1.25
Vaikų Knygelė — Vysk. Mot. Valančiaus apsakymai jaunimui. 160 psl. $1.80
G. A. Buerger — Barono Miunchhauzeno Nuotykiai. Iliustruota. 115 psl. $1.25
Anderseno Pasakos. J. Balčikonio vertimas. 210 psl. $2.00
A. Bendorius. Lietuva, kraštas-gyventojai-kultūra. 182 psl. $2.75

Visas čia išvardintas knygas galima gauti pirkti asmeniškai "Naujienų" Administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siusti šiuo adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Juozą Kondrotą prisiminus

J. Janušaitis

Prieš metus, 1953 m. sausio mėn. 14 d. Brooklyne mirė a.a. Juozas KONDROTAS, sulaukęs 51 metų amžiaus.

Velionis Juozas gimė, augo ir mokėsi Šakiuose, o vėliau studijavo teisės mokslus Kauno ir Vilnaus universitetuose. Pasižymėjo ypatingais gabumais, ypač kalbose, ir jau jaunas studentas pradeda sau pelnytis duoną mokytojaudamas Kaišiadorių, Aukštadvario, Eržvilko ir Plungės progimnazijose.

Atgavus Vilnių, velionis Juozas drauge su kariuomenės daliniais nuskuba senojon Lietuvos sostinėn ir pašvenčia visas savo jėgas krašto atkūrimo darbe, eidamas atsakingas pareigas Vilniaus miesto savivaldybėje.

Bolševikams artėjant, jis, drauge su šeima, nieko su savim nepasiėmęs, net apsirengti žmoniškiau, drauge su kitais iškeliauja tremtin, sunkion ir neviltingon.

Vokietijoje pergyvena badą, siaubingas keliones ir bombardavimus, pažeminimą, bet išeina sveikas iki sąjungininkų pergalės ir Memmingeno stovykloje velionį Juozą mes matome vėl kūrybingą, betvarkant stovyklinį gyvenimą ir bedirbant mokytojo darbą.

1949 metų pabaigoje atvyksta Amerikon, kad laikinai pasisvečiavęs šioje svetingoje šalyje ir pailsėjęs ramesniame uoste, vėl galėtų plaukti Tėvynėn, kurią taip karštai, karštai visą savo gyvenimą mylėjo. Bet... likimas lėmė amžiams užgesti ir nebematyti laimingos sugrįžimo dienos.

A. A. Juozas Kondrotas buvo geras, pareigos kupinas pedagogas. Jis mokėjo savo auklėtiniams įdiegti daug vertingų, žmogui reikalingų savumų: gero elgesio, taurumo, artimo meilės ir noro mokytis. Mylėjo jį jo mokiniai už jo atvirumą, už tėvišką paguodą. Jis buvo didelis patriotas, mylėjo savąjį kraštą, savo Tėvynę ir tą meilę skleidė jaunųjų tarpe, dirbdamas įvairiose organizacijose.

Būdamas didelis tolerantas, visada atviro ir nuoširdaus būdo, jis turėjo daugybę gerų draugų. Jį mylėjo ir gerbė jo buvę mokiniai, jo ilgėjosi bendradarbiai ir draugai.

— Nieko netrokštu, - nei pinigų, nei turto, o tik vėl sugrįžti prie mielo Pašešupio krantų ir po jaukų pavėsį skleidžiančiomis liepomis atsisėdus, ramiai ramiai pailsėti, lygiai taip, kaip pradėdamas šią didelę tremties kelionę kad dariau, - kartą su dideliu širdies jautrumu kalbėjo velionis.

Gaila, neišsipildė jo troškimas ir po sunkios tremties kelionės amžiams poilsio atgulė svetingoje Amerikos žemėje.

Prisimindami velionį Juozą Kondrotą šios liūdnos sukakties proga, mes jaučiame, kad netekome žmogaus, mokėjusio savęs išsižadėti, mokėjusio aukotis kitiems ir nieko sau, netekome idealisto ir puikaus kultūrininko. Jo šviesų atminimą ilgai minės Lietuvos vaikai, kuriuos jis savo darbu ir kilnia širdimi išauklėjo.

Los Angeles, Calif.

SLA 75 KUOPOS VAKARAS

SLA 75 kuopos vakaras įvyks sausio 17 d. Programa prasidės 4 val. po pietų. Vieta — North Star auditorija, 1631 W. Adams Blvd. Programą atliks St. Šimkaus vardo meno ansamblis, muziko Jurgio Bertulio vadovaujamas. Dalyvaus taip pat artistas Juozas Koributas, Vincas Dovydaitis ir panelės Masonaitės. Komišką numerį atliks Viktoras Karazija ir Antanas Batkus.

Kaip ir paprastai, veiks bufetas. Šokiams gros Krefto orkestras. —M. J. Aftukienė

Cleveland, Ohio

Dalyvaukime Bendruomenės rinkimuose

Ką reikia daryti, kad Lietuvių Bendruomenė būtų gyva ir veikli? Nuo mūsų pačių priklauso vykdymas tų uždavinių, kurie jai skiriami. Lietuvių visuomenei turi rūpėti, kad jai vadovautų pajėgūs žmonės. Todėl: visi dalyvaukime Bendruomenės rinkimuose, statykime į jos valdybą ir kontrolės komisiją kandidatus ,sutikime kandidatuoti.

Valdyba renkama iš 9 narių, kontrolės komisija iš 3. Kandidatai siūlomi raštu, kuriame paliudijamas ir kandidatuojančio sutikimas, ir tai iki sausio 17 d. 12 val. įteikiama Rinkimų Komisijos pirm. A. Gargasui 1485 E. 71 St. arba narei Em. Skrabulytei 1382 Giddings Rd.

Patys rinkimai įvyks metiniame apylinkės susirinkime, kuris šaukiamas sausio 24 d. 11 val. lietuvių salėje.

Bendruomenės valdybos posėdis

Bendruomenės apylinkės valdybos posėdis metiniam susirinkimui pasiruošti kviečiamas sausio 17 d. 3 val. po pietų vicepirm. Pr. Karaliaus bute.

Prašoma atsiskaityti su valdyba

Bendruomenės apylinkės valdyba metinę apyskaitą ir visą kitą, kas yra susiję su metiniu susirinkimu, svarstys sausio 17 d. posėdy, tad visi, kas dar nėra su valdyba atsiskaitę, prašomi tai padaryti iki minėto laiko. B.

Būtų mažiau provinciališka

Vienas skaitytojas, G. Lesvaux, "Sun-Times" skiltyse pritaria to laikraščio vedamajam, jog amerikiečiai kalbų turėtų mokytis iš mažens. Išmokimas svetimos kalbos prisidėtų prie amerikiečio išsimokslinimo ir jį padarytų mažiau provinciališką ir duotų jam galimybę suprasti, kad galima — ir tai labiausiai— inteligentiškai kalbėti ir neangliškai.

Skaitytojas, matyti, prancūzas, priduria, kad kai kurie vaikai, išgirdę iš mažens malonų prancūzų kalbos skambėjimą, išsigąsią brutalios, šiurkščios anglų kalbos ir niekada jos nebevartosią...

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiofoto

CASTELLUCIO, Italija. — Du kaimiečiai neša savo pusiau sustingusią nuo šalčio dukterį. Šalčiai ir sniego pūga tiesiog izoliavo šį miestuką. Didelės sniego pūgos siautė ir kitose pietų Europos srityse.

Manfred Kyber

TINGINIO PANTIS

Tinginio pantis kabėjo ant šakos.

— Aiii, — sudejavo jis.

Apačioje, atsirėmusi į medžio kamieną, sėdėjo maža pliuškė skaitydama knygą: "Kaip būti energingam". Knyga buvo ant medžio žievės rašyta ir voratinkliu siusiūta. Toji knyga kabikėms bezdžionėms labai naudinga, nes jos yra tinginės ir visuomet " išsisėmusios".

Tinginio pantis snaudė nepajudėdamas.

— Kas jums yra? — šuktelėjo bezdžionėlė į viršų žiūrėdama, — ar trūksta ko nors?

— Aiiiii, — sudejavo vėl tinginio pantis.

— Jūs žinoma sergate, — sako užjausdama kabikė ir užsirioglino į viršų pasirengdama nelaimingajam padėti.

Tinginio pantis visai nepasijudino.

— Aš esu alkanas, — sudejavo jis.

— Viršum jūsų kabo vaisiai ir lapai, — sako nustebusi bezdžionė.

Tinginio pantis pažvelgė į viršų.

— Aš tingiu juos pasiekti, — sako jis, ir sudejavo.

— Aš patariu perskaityti šią knygą: "Kaip būti energingam", — sušuko bezdžionėlė, rodydama knygą. — Mano teta šią knygą skaitė ir pasidarė energinga, kad nė viena bezdžionė negali su ja suskubti.

— Knygą skaityti, tai neįmanoma, — sako tinginio pantis.

— Kas gi jums tad lieka veikti? — Sako bejėgiškai bezdžionė. — Jūs jug negalite badauti, kai aplinkui kabo prinokę vaisiai!

— Aiiii, — sudėjavo tinginys.

Kabike yra labai minkštos širdies. Pagriebusi kelis lapus įkišo tinginiui į burną. Tinginio pantis juos kramtė užmerktomis akimis, bezdžionėlė gi kojomis jam stūmė į burną.

— Toliau taip negali būti! — sako kabikė. — Jūs turite būti energingas. Aš jums paskaitysiu tą knygą, jei jau taip labai tingite. Jūs privalote atidžiai klausytis.

— Atidžiai klausytis, juk tai neįmanoma, — mąstė tinginys, — bet per daug tingėjo, kad ką pasakyti prisiverstų.

Bezdžionėlė, atsitūpusi šalia tinginio, pradėjo balsiai skaityti.

— Ar pasidarėte energingesnis? — Klausia ji baigusi skaityti.

Tinginio pantis nepasijudino, jis miegojo. Supykusi bezdžionė paleido knygą jam į galvą, taip ji energinga tapo.

— Aiiii, — sudejavo tinginys.

* * *

Sakoma, kad tinginio pančiai išmiršta. Tuo aš netikiu, Bet jei tas tikrai atsitinka, tai geriausia priemonė būtų klaidžiojančioms po pasaulį gelbėjančioms sieloms... Vertė **Mykolis**

Jei turi parduoti ūkį — Į "Naujienas" tuoj užsuki. O jei laiko neturėsi — Telefonu pakalbėsi

INVEST YOUR CHRISTMAS MONEY IN REVERE WARE

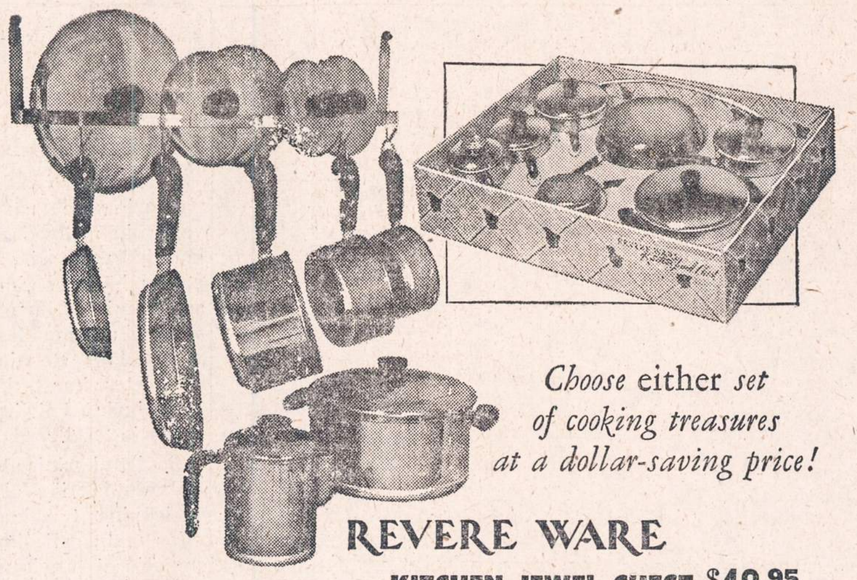

Choose either *set of cooking treasures at a dollar-saving price!*

REVERE WARE

KITCHEN JEWEL CHEST $49.95

11 PURPOSE SET $39.95

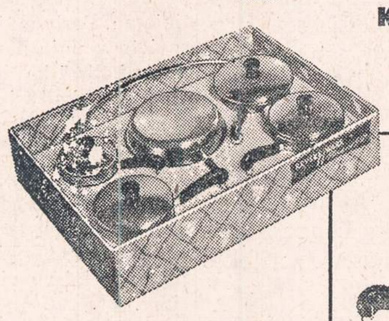

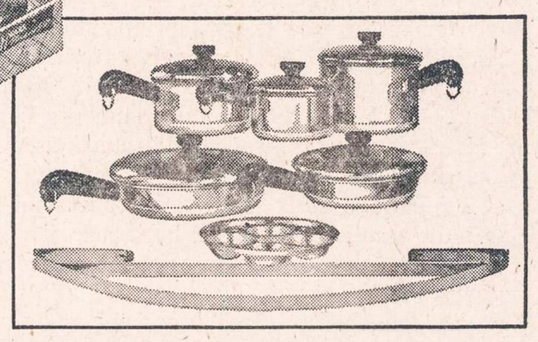

KITCHEN JEWEL CHEST includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 2 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 4 quart Covered Sauce Pot
- 6 inch Covered Skillet
- 10 inch Covered Skillet
- 6 cup Percolator
- Special Deluxe Hanging Rack

11 PURPOSE SET includes:
- 1 quart Covered Sauce Pan
- 3 quart Covered Sauce Pan
- 8 inch Covered Skillet and Egg Poacher Inset
- 10 inch Covered Skillet
- 1½ quart Double Boiler
- Special Deluxe Hanging Rack

Truly assortments fit for a queen, these two sparkling Revere Ware sets are designed for a *lifetime* of better cooking! Choose *either* selection of copper-clad stainless steel beauties . . . you'll *save* 5% on the set price, *save* on fuel bills, *save* on cooking time, *save* on replacement costs. And both sets are attractively packaged in colorful chests.

Discover, as millions of American homemakers have, that the *finest* utensils are the most *economical* as well. Stop in tomorrow to make your choice!

ASK ABOUT OUR BUDGET-PAYMENT PLAN

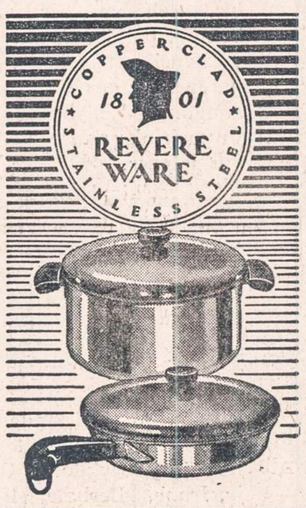

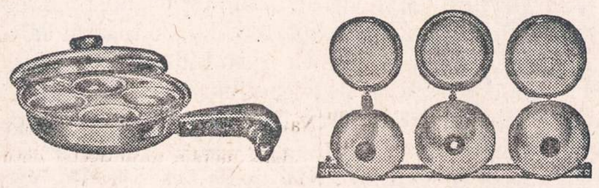

GLASER'S FURNITURE AND RADIO CO.

5115-5123 S. Kedzie Ave. PRospect 6-1790

"NAUJIENOSE" GARSINTIS VISUOMET APSIMOKA

Lietuvių Auditorija

3133 So. Halsted Street

Telef.: VIctory 2-6172

ŠEŠTADIENĮ, SAUSIO 16 DIENĄ
Lietuvių Studentų Lituanicos Sporto Klubo
KONCERTAS-BALIUS
Pradžia 7:30 valandą vakaro
Visiems parengimams groja BALIO PAKŠTO ORKESTRAS

Sekmadienį, sausio 17 d.
7:30 val. vakaro,
ŠOKIAI
APATINĖJE SVETAINĖJE
Įėjimas nemokamas
BALTOS MEŠKOS ALUS
išsinešimui $3.25

Lai Nauji Metai būna pilni malonaus gyvenimo su naujom ir patogiom namų reikmenim iš Progress Lietuvių Bendrovės Krautuvės!!

Šį mėnesį čia eina inventory ėmimo stako sumažinimo didis išpardavimas. Kainos numažintos nuo 25% iki 50% ant geriausių baldų setų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, radijų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų.

Lengvi išmokėjimai pritaikomi visiems. Lankykite visi čia

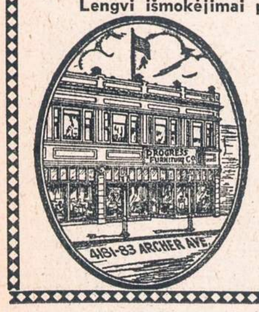

ERDVIĄ IR PATOGIĄ
SENIAUSIĄ
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĘ
PROGRESS FURNITURE Co
4181183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir direktoriai, baigdami 1953 metus, taria širdingiausią ačiū visiems mūsų taupymo ir skolinimo nariams bei draugams už praėjusiais metais suteiktą privilegiją teikti patarnavimus finansiniuose Jūsų reikaluose. Prašome ir toliau mus remti, patariant savo draugams padėti taupomus pinigus į šią tvirtą, lietuvių tvarkomą, finansinę įstaigą, kuri per daugelį metų išmoka taupytojams vienodai aukštą dividendą.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION įau 30 metų saugiai ir pelningai aptarnauja Chicagos lietuvius jų biznyje. Ji yra tvarkingai ir sąžiningai vedama žmonių, turinčių ilgų metų patyrimą. Dar didesniam saugumui kiekvieno taupytojo pinigai šioje įtaigoje yra pilnai apdrausti iki $10,000 by an Agency of the United States Gov't.

Kviečiame visus pas mus, kur saugumas, aukštas dividendas ir malonus patarnavimas užtikrintas. Kas padės pinigus iki sausio 15 dienos, tam dividendus užskaitysim už visą mėnesį.

Metinių švenčių proga vaikučiai, atsilankiusieji su tėvais, gaus dovanų veltui; suaugusieji taip pat gaus ką nors atminimui. Per 1953 metus mūsų turtas paaugo virš $2,000,000. Dabar visas mūsų įstaigos turtas siekia arti $12,500,000.

JOHN PAKEL, prezidentas

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

6234 SOUTH WESTERN AVENUE — Telefonas: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.

1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Naujas Prancūzų Seimo Pirmininkas

Antradienį Prancūzijos atstovų butas išsirinko naują pirmininką, vietoje rezignavusiojo Herriot. Šį kartą parlamente nebuvo tokių ilgų rungtynių, kaip renkant respublikos prezidentą, kada reikėjo balsuoti 13 kartų, kol Renė Coty gavo absoliučią daugumą.

Parlamento žemesniųjų rūmų pirmininku yra išrinktas socialistas Andrė le Trocquer, gavęs antrame balsavime 300 balsų prieš 251 balsą, paduotą už liaudies respublikonų (krikščionių demokratų) kandidatą Pierre Pflimlin. Naujasis pirmininkas, 69 metų amžiaus, yra netekęs pirmajame pasauliniame kare vienos rankos.

Už jį balsavo netik socialistai, bet ir žymi dalis radikalų ir de-gaullistų. Po pirmo balsavimo jį nutarė remti ir komunistai, kurie turi tautos seime (atstovų bute) 96 atstovus. Jie balsavo už Le Trocquer, kaip už "mažesnį blogumą", nenorėdami, kad būtų išrinktas katalikų atstovas Pflimlin, kuris stoja už Europos armijos kūrimą, įjungiant į ją vokiečių divizijas.

Le Trocquer yra komunistų priešas, bet Europos apsiginklavimo klausimu jisai linksta į "neutralistų" pusę.

Parlamento pirmininkas, žinoma, nesprendžia užsienio politikos klausimų ir nediktuoja parlamentui. Bet socialisto išrinkimas rodo, kad dešinieji, net ir susidėję su katalikų partija, nekontroliuoja parlamento, kaip galėjo atrodyti, laimėjus rinkimus į respublikos prezidentus dešiniųjų bloko žmogui Coty.

Katalikų (liaudies respublikonų) vadai jaučiasi labai nusivylę, nes jie tikėjosi su dešiniųjų pagalba pravesti savo kandidatą į pirmininkus. Jie bijo, be to, kad dabar užsienio reikalų ministeris Georges Bidault, kuris vadovauja katalikų partijai, negalės pilnu autoritetu kalbėti keturių ministerių konferencijoje Berlyne.

Pažangesnis Premjeras Italijoje

Atsistatydinus premjero Pella kabinetui Italijoje, naują vyriausybę sudaryti apsiėmė Amintore Fanfani, vienas iš pažangesniųjų krikščionių demokratų veikėjų, kuris buvo De Gasperi kabinete žemės ūkio ministeris ir stengėsi pravesti žemės reformos įstatymą. Amerikos korespondentai vadina jį "naujadalybininku", t.y. socialinės pažangos šalininku.

Fanfani buvo vidaus reikalų ministeris Pella kabinete, bet, drauge su kai kuriais kitais ministeriais, jisai pasipriešino susitarimui su monarchistais ir tuo būdu privertė premjerą rezignuoti. Jei dešinieji kr. demokratai jo nerems, tai jisai turės ieškoti paramos pas socialistus, respublikonus ir liberalus ir kviesti juos dalyvauti vyriausybėje.

Fanfani paskyrimas premjeru Italijoje ir socialisto išrinkimas Prancūzijos parlamento pirmininku leidžia manyti, kad demokratinės jėgos tose šalyse dar tebėra stiprios, nežiūrint visų bolševizmo pastangų jas suardyti.

Apžvalga

RUSAI BIJO RIAUŠIŲ

Sovietų karo vadas Berlyne, pasitarimuose su vakarinių valstybių atstovais, reikalauja, kad būtų imtasi griežtų priemonių būsimos konferencijos saugumui užtikrinti. Keturių valstybių komendantai (karo viršininkai) stengiasi susitarti dėl vietos, kur ta konferencija turės įvykti, kai ji prasidės šio mėnesio 25 d.

Sovietų karinis atstovas, kaip pranešama iš Vokietijos, yra susirūpinęs tuo, kad konferencijos metu gali įvykti riaušės panašios į tas, kurios kilo rytiniame Berlyne ir Vokietijos sovietų zonoje pereitą birželio mėnesį. Jisai kaltina vakarines valstybes, kad jos tada nesistengė palaikyti tvarką, bet dargi kurstė riaušininkus.

Bolševikai bijo, kad rytinėje Vokietijoje kils neramumai, jei Berlyno konferencija nieko gero nenutars Vokietijos suvienymo ir laisvų rinkimų klausimu.

GINKLUOTA JĖGA PRIEŠ AGRESIJĄ

Valstybės sekretorius John Foster Dulles įspėjo Sovietų Rusiją ir komunistinę Kiniją, kad Amerika panaudos prieš jas visą savo ginkluotos jėgos galybę, jei viena arba antra jų mėgins pradėti naują karą. Savo kalboje, pasakytoje antradienį New Yorko Užsienio Santykių Taryboje, sekretorius Dulles davė suprasti, kad Amerika panaudos visų rūšių ginklus, neišimant ir atominių bombų, prieš agresorių, išprovokavusį naują karą; ir jisai pareiškė, kad ne agresorius, o Jungtinės Valstybės tokiu atveju pasirinks mūšio vietą ir kovos sąlygas.

Tai reiškia, kad Amerika, jei matys reikalinga, bombarduos atominiais šūviais ir patį Kremlių Maskvoje, nors komunistų agresija būtų pasireiškusi kur nors Azijoje arba kitame fronte.

Iki šiol JAV stengdavosi sulaikyti komunistus atskirose vietose, pasipriešindamos jų agresijos veiksmams tenai, kur jie būdavo vykdomi: Graikijoje, Irane, Berlyne, Korėjoje. Bet šiandien to nepakanka. Vakarai turi būt pasiryžę užkirsti kelią betkokiam agresijos užsimojimui.

Laikyti stiprias armijas visose pasaulio šalyse, kur komunistai gali pradėti puolimą, neįmanoma. Todėl reikia agresorius atgrasinti nuo karinių veiksmų laisvojo pasaulio pasiryžimu ir pajėgumu "energingai atsakyti jo paties pasirinktose vietose ir jo pasirinktomis priemonėmis".

Tai jau ne "containment policy", bet daug daugiau.

Sulaikymo politikos tikslas buvo neleisti bolševikams grobti naujų teritorijų, bet tuo pačiu laiku stengtis kiekvieną konfliktą *lokalizuoti*, kad jisai neišsiplėstų į visuotinį karą. O valstybės sekretorius sako, kad laisvasis pasaulis dabar turi būt pasiryžęs atsakyti į lokalinę komunistų agresiją net ir visuotiniu karu.

Aišku, kad tik šitokiu laisvųjų tautų nusistatymu bus padarytas galas Rusijos ir jos satelitų užsimojimams užkariauti arba jėga pasiglemžti vieną šalį po kitos.

Savo kalboje p. Dulles, be to, padarė reikšmingą pareiškimą, kad JAV nieku būdu nedarys sutarčių, kurios paliktų komunistų vergijoje pagrobtąsias tautas, ir nesutiks dalinti pasaulį į Rytų bei Vakarų "įtakos sferas."

PLB Vokietijos Krašto Valdybos pastabos dėl Balfo Vasario 16-tosios Gimnazijai Remti Komisijos pranešimo Balfo ir Amerikos LOKo pirmininkams

(Tęsinys)

Pirklys Rhein buvo turto savininkas, nes kitaip ir jis, ir sutartį sudaręs notaras būtų patraukti atsakomybėn už stambų nusikalstamą darbą. Taip pat ir Krašto Valdyba yra ir buvo turto savininkė ir bus įrašyta "Grundbuche". Kaip tik dėl apgailėtinos Balfo laikysenos, trukdžiusios lėšų telkimą, Krašto Valdyba negalėjo skubinti įrašymo, nes jis yra susijęs su likusių ratų mokėjimu.

8. Iš labai plataus šiuo punktu k-jos pasisakymo duodame tik kai kuriuos aiškiai neteisingus posakius: "Paaiškėjo, jog šiam turtui 'Grundbuche' yra įrašyta suvaržymų ir kad pirklys Rhein yra pavedęs advokatui vesti bylą dėl jų panaikinimo... su naujai atsiradusiu savininku baronu S. Heyl 1953 m. rugsėjo 29 d. sudaryta jau kita pirkimo-pardavimo sutartis, kurioje perkamoji kaina pažymėta 150,000 DM, tačiau 45,000 DM pirmajam pardavėjui įmokėtų pinigų PLB Vokietijos Krašto Valdyba neatgavo, bet tuo reikalu užvedė bylą teisme." Toliau k-ja rašo: "Šiame pirkimo dokumente pažymėta taip pat, kad iš pirkėjų pusės dalyvauja vienas pilnateisis reikalų tvarkytojas Pranas Zundė. Tame akte taip pat pasakyta, kad karo nuostolių išlyginimas vykdomas pagal įstatymą (vad. "Lastenausgleich" — mūsų pastaba). Šiuo titulu gali prisieiti sumokėti dar iki 30% turto vertės."

Mūsų žiniomis, iš pokalbių su Rheino advokatu ir "Grundbuche", Rheinas nebuvo pavedęs advokatui bylos dėl suvaržymų panaikinimo ir, mūsų supratimu, negalėjo tokios bylos kelti.

Krašto Valdyba tikrai yra sudariusi antrą pirkimo sutartį su pareiškusiu savo teises ir perėmusiu automatiškai Rheino su buvusia savininke sutartį baronu S. von Heyl. Šios sutarties pirkimo kaina yra tikrai 35,000 DM žemesnė, negu pirmosios. Taip pat ir mokėjimo sąlygos yra žymiai geresnės. Bet tvirtinimas, kad Krašto Valdyba neatgavo pirmajam pardavėjui įmokėtų sumų, t.y. 45,000 DM, yra neteisingas. Čia minimi pinigai yra grąžinti ir jie yra Krašto Valdybos žinioje Badische Bank, Mannheime, banko sąskaitoje. Jie bus išmokėti baronui S. v. Heyl, kuriam pagal sutartį priklauso pirmoji rata 45,000 DM sumos.

Pirkimo sutarties įrašymas, kad lietuvių bendruomenės vardu pasirašo pilnateisis jos atstovas, Krašto Valdybos pirmininkas Zundė, yra registruoto statuto išdava. Šio komisijos pakartoto posakio sugestija, lyg p. Žundės asmuo turi tam kokią reikšmę, yra teisiniai be pagrindo, nes Tarybos ir net Valdybos posėdyje gali būti išrinktas kitas pirmininkas, kuris yra tada teisėtas atstovauti bendruomenę.

Lietuvių Bendruomenės Statutas Vokietijoje yra sudarytas prisilaikant VLIKo išleisto PLB statuto. Jis Krašto Tarybos priimtas dar 1950 m. suvažiavime. Toks jis yra ir vokiečių teisme įregistruotas.

Niekuo nepagrįstas tvirtinimas, kad karo nuostolių išlyginimo titulu gali prisieiti mokėti dar iki 30% turto vertės. Minimas įstatymas (gesetzliche Regelung) sako, kad tas taikoma tik asmenims, kurie buvo turto savininku 1951 m. liepos mėn. 1 d.

9. Paduodame subjektyviais nepagrįstais vertinimais ir neteisingais duomenimis grindžiamą šį k-jos pranešimo posmą: "pati pilis gimnazijos reikalams netinka. Šimto metų senumo pilies perstatymas ir bent dalinas pritaikymas gimnazijos reikalams kainoja didelius pinigus. Jau dabar Vokietijos Krašto Valdyba į jos remontą yra įdėjusi 65,000 DM, tačiau tas gimnazijos patalpų problemos neišsprendė, nes reikėjo paskubomis pirkti apipuvusius barakus virtuvei, valgyklai ir klasėms įrengti, kuriems išleista 37,000 DM. Visa tai tik laikinos priemonės, kol tame sklype (parke) bus pastatytas naujas gimnazijos reikalams pritaikintas namas, kurį numato statyti PLB Vokietijos Krašto Valdyba. Apskritai imant, tuo tarpu sunku ir numatyti, kiek lėšų dar bus pareikalauta."

Namai buvo nupirkti aptarus jų tinkamumą su Gimnazijos vadovybe ir Gimnazijos atstovams juos apžiūrėjus. Barakas buvo nupirktas įsakmiai Gimnazijos direktoriaus pageidavimu, nors Valdyba tam iš karto nebuvo palanki. Pats barakas buvo nupirktas Gimnazijos direktoriaus ir Valdybos nario, p. Glemžos.

Daug pinigų atsieina ne tiek pilies pritaikinimas gimnazijos, kiek bendrabučio reikalams. Kiekvienas statyboje nusimanąs žinos, kokios aukštos kainos bendrabučiui reikalingų papildomų prausyklų ir tualetų su porcelano indais ir veidrodžiais. Šitų įrengimų jokiuose namuose (ir naujai statomuose) neišvengsime. Savaime suprantama, kad remontas, keliantis į namus, daromas. Kad ir kuklaus remonto sumos yra didelės, nes pagaliau turime keliasdešimties kambarių namus su milžiniška sienų ir grindų kvadratūra. Be to, į investuojamas sumas įeina keliolikos tūkstančių markių vertės bendrabučio virtuvės katilų ir kitų mašinų įrengimas bei apšildymas. Šios sumos savaime turėtų būti atskaitytos iš neteisingai paduotos "barako" 37,000 DM sumos.

Pareikšdama kategorišką tvirtinimą, kad visa tai (barakas ir pn.) tik laikinos priemonės ir kad Vokietijos Krašto Valdyba numato statyti naujus namus, komisija mažų mažiausia apsilenkė su tiesa dviem atžvilgiais: viena, kad naujos statybos klausimas iš viso Valdyboje iki šiol nebuvo svarstytas, o antra, geriausiu atveju apie laikinumą galima būtų kalbėti tik dėl barako, o ne pačių rūmų ir jų įrengimų. Tikrumoje gi Krašto Valdyba tvarkėsi ir tvarkosi taip, kad numatomų gauti namų išpirkimui ir įrengimui išteklių ribose Gimnazija galėtų tinkamai ir pastoviai ten dabar įsikurti. Todėl ir barakas taip pastatytas, kad jis galėtų būti naudojamas ilgiau, o ne laikinai. Savo paskirčiai, klasėms, bendrabučio virtuvei ir valgyklai, barakas visai tinka. Tiesa, plėsti galima kiekvieną projektą, jei tam susidarytų palankios sąlygos ir galimybės, ir todėl būtų neapdairu ir trumparegiška, jei Valdyba neturėtų to galvoje. Komisija tuo tarpu ryžosi ir sprendimą padaryti ir dar tokioje formoje, neva iš komisijos kas nors tiems planams žada lėšų reikalauti.

Neteisingas ir tendencingas posakis, kad "sunku ir numatyti, kiek lėšų bus dar pareikalauta". Nors planavimuose lengva apsirikti, bet Krašto Valdybos paskelbtoji suma galioja ir dabar, o komisija, susipažindama su jai KV siunčiamais apskaičiavimais ir apyskaitomis, negalėjo padryti tokių išvadų.

Paskutinis šios pastraipos posmas skamba: "taigi PLB Vokietijos Krašto Valdyba, neturėdama savų pinigų ir tikėdamasi verstis tik užjūriuose gyvenančių lietuvių aukomis, neatkreipė reikiamo dėmesio į lėšų tausojimo reikalingumą ir nepasinaudojo Vak. Vokietijoje veikiančiu nuostatu, pagal kurį švietimo bei labdarybės tikslams statomi pastatai naudojasi iki 80% iždo pašalpa. Pasinaudojusi šia lengvata, P. L. B. Vokietijos Krašto Valdyba galėjo surasti gimnazijai tinkamą vietą didesnio Vokietijos miesto ribose ir pastatyti gimnazijai pritaikintus rūmus su žymiai mažesnėmis išlaidomis."

(Bus daugiau)

Žemėlapiai

NAUJIENOSE jau galima gauti pats naujausias, 1953 metų laidos, žemėlapis automobilistams. Jame yra visi Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados ir Meksikos keliai. Žemėlapio kaina — $1.50.

Žemėlapį NAUJIENOS pasiųs paštu, kai gaus $1.75 čekį arba Money Orderį.

NAUJIENOSE taip pat galima gauti patį naujausį Chicagos planą. Jo kaina 50 centų. Persiunčiant paštu kainuoja 60c.

Čekius arba Money Orderius rašykit ir siųskit tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIENAS.

THOR HEYERDAHL

PLAUSTU PER RAMŲJĮ VANDENYNĄ

III. Į PIETŲ AMERIKĄ

13. *(Tęsinys)*

Tai buvo jo pusiaudieniai, užtikę plaustui tinkamą rąstą. Ir taip per savaitę "Ku" susilaukė dar vienuolika balsos milžinį. Pagerbdami Polynezijos mitines asmenybes, pavadinome medžius jų vardais, kuriuos kadaise Tiki atnešė per jūrą iš Peru krašto: "Kane", "Kama", "Ilo", "Mauri", "Ra", "Rangi", "Papa", "Taranga", "Kura", "Kukara" ir "Hiti".

Rąstai dar blizgėjo nuo sulčių, kai juos vilko per džiungles, iš pradžių arkliais, likusį gabalą don Federico traktorium, ir suguldė palei upės krantą priešais kiemą.

Rąstai, pilni sulčių, nebuvo nei iš tolo tokie lengvi kaip kamštmedis. Jų kiekvienas svėrė mažiausia toną, dėl to su dideliu nekantrumu laukėme, kaip jie laikysis vandenyje. Kai juos ritinome prie pat vandens, pirma pririšome prie galų virves iš vijoklinių augalų, kad jų nenuneštų vanduo. Vertėme į upę vieną po kito, mušant į viršų purvino vandens fontanams. Jie ritosi, grimzdo ir apsiraminę lindo perpus iš vandens ir daugiau nebejudėjo net per juos vaikščiojant išskėstomis rankomis. Stipriais augaliniais raiščiais, nupiautais nuo džiunglinių medžių viršūnių, surišome juos po du į mažiukus plaustus, kad būtų galima plukdyti porą už poros, kaip siaurą sielį. Ant jų sukrovėme, kiek reikėjo, bambukų ir vijoklinių raiščių. Tada Hermanas, aš ir du paslaptingos maišytos rasės vyrai, su kuriais neturėjome jokios bendros kalbos, išsiruošėme plaukti sieliu pavandeniui.

Kai tik atsirišome nuo kranto, mus pagriebė srovingas vanduo ir pradėjo stipriu greičiu varyti upe žemyn. Kai lenkėme pirmąją upės alkūnę, metėme per murglą paskutinį žvilgsnį į savo tauriuosius draugus, vis dar stovinčius ant kyšulio prie namų kiemo. Tada sulindome į mažą palapinę, padarytą iš jaunų bananų lapų, patikėdami vairavimą savo rudiesiems žinovams po vieną katrame sielio gale. Milžiniškais vairavimo irklais jiems buvo vieni niekai suvaldyti sielių net stipriausiose srovėse. Taip mes ir šokinėjome pavandeniui, dailiai lankstydamiesi tarp nugrimzdusių medžių ir iškilusių rėvių.

Pakrantėmis tiesėsi tankios džiunglės, kaip ištisinė siena. Praplaukiant pašokdavo iš krūmų papūgos ir visokie spalvoti paukščiai. Vieną ar du kartus plumptelėjo į upę aligatorius ir pasinėrė į drumzliną vandenį. Netrukus susidūrėme akis į akį su dar įstabesne pabaisa. Tai buvo milžiniškas driežas, iguana, didelis kaip krokodilas, storu kaklu ir krumplėtą nugara. Jis snaudė ant dumblinos seklumos, tartum miegąs nuo priešistorinių laikų, ir nekreipė dėmesio, slenkant mums pro šalį. Irkliininkai davė ženklą, kad nešautume. Valandėlę vėliau pamatėme mažesnį egzempliorių, maždaug metro ilgumo. Jis paplaukė po stora šaka, išsikišusia iš vandens. Čia jis pasijuto saugus, blizgąs mėlynai ir žaliai, ir sekė šaltomis gyvatės akimis, kai plaukėme pro šalį. Vėliau praplaukėme tankiai apkerpėjusią uolą, o ant jos viršūnės gulėjo didžiausias iš visų. Jis išrodė kaip siluetas kiniško smako, iškalto granite, savo krūtine ir galva atsimušdamas į dangų. Jis nei galvos nepajudino, kai apiplaukėme uolą ir dingome vėl tarp džiunglių.

Dar kiek toliau užuodėme dūmus ir praslinkome pro keletą šiaudais dengtų trobelių, pastatytų kirtime palei upę. Mes su savo sieliu sukėlėme didelį susidomėjimą pakrantėse įtartiniems sutvėrimams, nejaukiai mišrainei iš indėnų, negrų ir ispanų. Jų susisiekimo priemonės — iš medžio kamienų išskoptos geldos gulėjo ištrauktos į krantą.

Atėjus pietų laikui paleidome draugus nuo irklų; jie išsikepė žuvies ir duonvaisių ant mažutės ugnies, atitvertos drėgnu moliu. Kiti dalykai, priklausą kelionės valgiui, buvo vištiena, kiaušiniai ir pietų vaisiai. O rąstai nešė save ir mus, šniokšdami pro džiungles į jūros pusę. Dabar nei lietus, nei potvyniai nieko nebereiškė, priešingai — juo daugiau kilo vanduo, juo greičiau mes plaukėme.

Kai užėjo naktis, pakraščiuose prasidėjo spiegiantis koncertas. Kurkė rupūžės, varlės, cirpė žiogai, zyzė moskitai, sudarydami nenutraukiamą ir daugiabalsį chorą. Retkarčiais sukniaukdavo tamsoj laukinė katė, dažnokai suklikdavo paukščiai, išgazdinti džiunglių plėšikų. Pasitaikė kartą kitą pamatyti ugnies šviesą iš tengimių lūšnelių ir išgirsti lojant šunis, plaukiant mums nakties tamsoj. Bet daugiausia sėdėjome vieni po žvaigždėmis ir klausėmės džiunglių muzikos, kol snaudulys ir lietus neįvarė į palapinę, kur sugulėme su paruoštais pistoletais.

Juo arčiau žemupio, juo tankiau buvo tengimių trobelių ir plantacijų. O dar toliau pasirodė paupyje ištisi kaimai. Susisiekimo priemonė ir čionai buvo toji pati išskobta gelda, stumiama ilgomis kartimis. Tai šen, tai ten pastebėjome mažiukus balsinius plaustus, pilnus bananų gabenamus į turgų.

Ten, kur Palenque įteka į Rio Guayas, vanduo buvo tiek pakilęs, kad susisiekimą tarp Vinces ir Guayaquil palaikė ratiniai laivai. Nenorint gaišinti brangaus laiko, perkėlėme su Hermanu savo guolio regzčius į ratlaivį ir pasileidome juo per šią tankiai apgyvendintą žemumą prie jūros pakraščių. Mūsų rudieji draugai liko vieni beplukdą sielį iki upės žiočių.

Pasiekus Guayaquil, teko skirtis. Hermanas liko laukti Guayas upės ištakoj balsos rąstų. Iš čia jam reikėjo nugabenti medžius pakraščių garlaiviu į Peru ir ten užvesti plausto statybą, dabojant, kad išeitų visiškai toks pat plaustas, kokiais plaukdavo senieji indėnai. O aš sėdau į pašto lėktuvą, skrendantį į pietus, į Limą, Peru respublikos sostinę, ieškoti gerą vietą plaustui statyti.

Atvykęs į Limą, įšokau į tramvajų ir nuvažiavau į Callao uostą apsidairyti, ar nebūtų kur vietos plaustui statyti. Pavaikščiojęs triukšmingo ir perpildyto uosto krantinėmis, sustojau prie vienintelės išeities: įsibrauti per aukštą betono sieną į karo uostą, kur prie geležinių vartų stovėjo sargyboj ginkluoti jūrų šauliai. Jie sužiūro nepasitikėjimo žvilgsniais į mane, kaip ir į kitus, slankiojančius palei mūrą. Reikėjo tik įsigauti į vidų, o ten būčiau buvęs saugus.

(Bus daugiau)

Skaitykite ir platinkite Naujienas

PASTABĖLĖS

— Lietuvių Enciklopedijos pirmame tome apie Dr. Danielių Alseiką yra pasakyta, kad jis Minske organizavo savitarpinę pagalbos lietuvių ligoninę ir ją perkėlė 1918.VII Vilniun bei perorganizavo į lietuvių poliklinika.

Čia papildomai tektų dar štai kas pasakyti. 1917 m. pabaigoje žemiečių sąjungos karo vakarų frontui įgaliotiniu buvo paskirtas visuomenininkas, advokatas Kazys Venclauskis iš Šiaulių. Anksčiau jis toje sąjungoje buvo teisių patarėju, vėliau buvo paskirtas sanitarinio skrajojančio būrio įgaliotiniu ir 1916 m. pabaigoje buvo išrinktas įgaliotiniu prie X armijos, kuri frontą laikė Lietuvos pasieniais.

Jonas Vilkaitis, taip pat tuomet Žemiečių sąjungoje tarnavęs, 1917 m. pabaigoje buvo paskirtas prie X armijos įgaliotiniu ir buvo komandiruotas į Suomiją susipažinti su Žemiečių sąjungos ten išlaikomomis įstaigomis, nes kai kurie X armijos daliniai ten buvo nukelti su visomis Žemiečių sąjungos išlaikomomis sanitarinėmis ir lauko chirurginėmis ligoninėmis.

Kai bolševikams veikiant karo frontas pradėjo krikti, tai Kazimiero Venclauskio įsakymu visos vakarų fronte buvusios Žemiečių sąjungos įstaigos su jų sandėliais turėjo būti perkeltos Minskan. Deja, transportui pakrikus tik menkutė dalis to turto pavyko pargabenti Minskan. Kadangi K. Venclauskis su J. Vilkaičiu buvo iš seniau pažįstami ir buvo abudu vienminčiai socialdemokratai, tai, pasitikėdami vienas kitu, slaptai susitarė turimą ir juodviejų žinioje esantį Žemiečių sąjungos turtą perduoti Minske veikiančiai lietuvių savitarpinei pagelbai. Tas turtas susidėjo iš keliolikos automobilių, kelioms ligoninėms pilnų įrengimų, kaip antai: įvairių baldų, chirurgijos instrumentų ir daugybės įvairių vaistų. Vaistai ir chirurgijos instrumentai daugiausia buvo supirkti užsieniuose.

Deja, dalį to turto užgrobė lenkai iš jų legiono, kurie buvo įstoję lenkų legiono tarnybon. O kai kas tos didžiosios suirutės metu, ir šiaip dingo. Bet lietuviams to turto teko didžioji dalis. Kadangi nenorėta, kad jis patektų bolševikams, tai slaptai buvo atitinkamais aktais perduotas lietuvių savitarpinės pagelbos ligoninei, įpareigojant jos valdybą, kad niekam nesigirtų, ką ir iš ko gavo.

Vokiečiams užėmus Minską, jų X armijos sanitarinis skyrius pasigedo Žemiečių sąjungos sandėlių. Deja, jau buvo per vėlai. Žemiečių sąjungos abiem įgaliotiniam teko prieš vokiečius pasiaiškinti. Juodu abudu pasiliko Minske, kad galėtų greičiau patekti Lietuvon.

K. Venclauskio dr. D. Alseika buvo prašytas ir ateity nepasakoti kaip ir iš kur atsirado tas turtas. Visiems suprantama kodėl visa laikyta paslapty. Visai nariais neskaitlinga Minsko lietuvių savitarpinės pagalbos draugijėlė negalėjo turėti tiek turto, kuris Vilniun pargabenti reikėjo iš vokiečių prašyti net ištisas traukinys. Vokiečiai stebėjos tokiu dideliu lietuvių draugijos turtu, bet traukinį davė. Nesiteiravo, iš kur ir kaip tas turtas buvo įsigytas, nes vokiečiams buvusių Žemiečių sąjungos įgaliotinių buvo viskas vykusiai išaiškinta ir jie nerado reikalingu dar papildomų žinių.

Čia didžiausias nuopelnas buvo K. Venclauskio, 1940 m. vasario 24 d. mirusio Šiauliuose. Jis surizikavo: nepabūgo nei bolševikų, nei vokiečių. Ir tai darė Lietuvos gerui.

Neprisimenu, kuriais metais apie tai būvo trumpai parašyta 'Socialdemokrato' laikraštyj, Lietuvos Nepriklausomybės metais ėjusio Kaune. Ten pat buvo įdėta Žemiečių sąjungos ano meto likvidacinės vakarų fronto komisijos su jos tarnyba fotonuotrauka.

— Dėl Kaune buvusio 'milžiniško' bedarbių skaičiaus. Lietuvos Nepriklausomybės pirmais metais niekuomet Kaune nėra buvę 'milžiniško' bedarbių skaičiaus. Jis svyruodavo žiemos metu tarp kelerių šimtų. Prededant 1923 m., Kauno miestas pradėjo sparčiai statytis, švarintis, gatves tiesti ir jas meksfaltuoti. Tie darbai sutraukė daug darbininkų iš kaimo. Žiemą dėl šalčių darbams sumažėjus, dalis prie statybos ir kitų darbų dirbusių darbininkų negrįždavo atgal į kaimą. Iš čia ir kilo laikinio pobūdžio bedarbė, kurią visais būdais pūtė, didino, iš jos baubą darė, darbininkus mulkino komunistai. 1925-27 m. komunistų partijos patikėtiniu Kaune buvo J. Leonas-Leonavičius-Pušinis, pirmais komunistų okupacijos metais Lietuvoje buvęs žemės ūkio komisaras, o dabar sovietinės Lietuvos vidaus reikalų ministerijos tikybų skyriaus vedėjas, atseit, bažnyčių likvidatorius. 1926 m. Kaune jis organizavo vadinamą bedarbių komitetą ir buvo jo pirmininku.

1926 m. Savivaldybių Departamento nurodymu savivaldybėms buvo pasiulyta sudaryti žiemos metu neturtingiems darbo viešuosius darbus, kai uždarose šiltesnėse patalpose akmens skaldą gatvėms grįsti, paruošiamuosius darbus kanalizacijai ir kitas, kas žiemos sąlygose galima dirbti. Tokiems darbams lėšas davė Vidaus reikalų ministerija per Savivaldybių departamentą.

— LSS Literatūros Fondas savo veiklą su pasisekimu plečia, vis surasdamas daugiau jo rėmėjų.

Detroite LSS 116 kuopa žada pravesti Literatūros Fondo platų narių rėmėjų verbavimo vajų. Vajaus komisiją sudaro šie veikėjai: Justas Pilka, Vytautas Sirutavičius ir uoli naujienietė B. Keblaitienė.

— *a.*

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą
KAINŲ NUPIGINIMĄ

Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.

Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį— ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.

Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237

Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. DA 6-3859
Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukit pilno siuntinių sąrašo.

FLORENCE ART SPECIALTY SHOP
Siuvame moteriškus ir vyriškus drabužius, taisome drapanas, įdedame ziperius, išsiuvame monogramas, išsiuvinėjame ir atliekame kitus darbus. Darbas garantuotas.
Turime importuotų grožio dalykų moterims, tikrų perlų, ivory bones, brasletų, auskarų, brošių, spilkų, rožančių, sagučių ir kitokių puošmenų. Užsakymus priimame bažnyčios ir importuotiems dalykams pagal pareikalavimą.
FLORENCE ART SPECIALTY SHOP
6651 SO. ARTESIAN AVENUE Tel.: PRospect 6-6203

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS
SHELL BENZINAS
Atlieka visus motorų ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.
DARBAI ATLIEKAMI KRUOPŠČIAI IR SĄŽININGAI.
Darbo valandos: Garažas 7-6—Benzinas 7-9—Sekmadieniais 9-8.
Vadovauja: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir VLADAS PAALKSNIS
Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto
Don Ritchie iš Windsor, Ontario, kuris yra laikomas svarbiausiu liudininku ant Reutherio gyvybės pasikėsinimo byloje. Ritchie iš Detroito pasišalino į Kanadą, nenorėdamas liudyti.

Užsisakė dienraštį

J. ir P. Kavish atsinaujino per mane "Naujienas".

Jie yra seni šio dienraščio skaitytojai, gyvena 6800 S. Harper Ave. Tai pažangūs ir draugiški žmonės. Išaugino gražią dukterį Nelą, kurią išleido aukštesnį mokslą.

Jaunatvėj susitaupę pinigų, dabar turi 10 butų namą, iš kurio gali pragyventi. Dabar J. Kavish nedirba.

C. ir P. Budraskiai, gyveną Marquette Parke, 7135 S. Artesian Ave., yra plačiai žinomi tos kolonijos gyventojų tarpe. Tai malonūs ir vaišingi žmonės. Pas juos užėjęs, greitai neišeisi. Teko ir man juos aplankyti. Kadangi iš Lietuvos esame iš tos pat apylinkės, tai turėjom daug apie ką pakalbėti, prisiminti Lietuvoj praleistas jaunystės dienas.

C. ir P. Budraskiai atsinaujino per mane "Naujienų" dienraštį. Sakosi skaitą šį laikraštį nuo pat jo įsisteigimo ir esą juo patenkinti. **O. Sudeikienė**

SIMANO DAUKANTO ŽALOJIMAS

Sovietinė Lietuvos spauda ir radijas maža turi vietos ir laiko Lietuvos praeities kultūriniams įvykiams paminėti. Mat, daug laiko reikia pašvęsti "didžiosios rusų tautos" nuopelnams iškelti. Rusai bijo priminti tuos tarpsnius iš Lietuvos gyvenimo, kurie liudija apie senas Lietuvos kovas su Rusija. Todėl **"Aušros"** ir **"Varpo"** sukaktys buvo praleistos visiškai negirdomis. Labai rūpestinga atranka daroma prisimenant vieną ar kitą praeityje atsižymėjusių vyrų. Jei jis ir paminimas, tai stengiamasi jo gyvenimas ir darbai taip sužalotį, kad tikro jo vaizdo nei atpažinti negalima.

Neseniai buvo atžymėta Simano Daukanto sukaktis. Visi žino, kiek daug Simanas Daukantas nusipelnė Lietuvos tautiniam atgimimui, kaip istorikas, praktiškų knygelių autorius ir lietuvių kalbos ir tautosakos tyrinėtojas. Tačiau visiškai kitą Daukanto vaizdą pateikia savo klausytojams ir skaitytojams dabartinis Vilniaus radijas ir sovietinė Lietuvos spauda.

Paskaitoje Simanas Daukantas per Vilniaus radiją buvo gerokai sužalotas. Pačioje pradžioje paskaitininkas tvirtina, kad "valstiečių judėjimo stiprėjimui ir lietuvių kultūros augimui davė progresyvią reikšmę Lietuvos prijungimas prie Rusijos 1795 m. Esant lietuvių tautai betarpiškame santykyje su rusų tauta, susidarė sąlygos tiesioginės priešakinės rusų kultūros įtakoje lietuvių kultūros vystymuisi". Šių teigimų nesąmonės yra tiek aiškios, kad jos nereikalingos jokių aiškinimų. Tik bolševikai gali tvirtinti, kad pakliuvusi į vergiją tauta turi geresnes sąlygas savajai kultūrai.

Toliau tas išmінčius skelbia apie žalingą kunigų ir feodalų dvarininkų įtaką Lietuvoje, lyg rodos to laiko Rusijoje nebuvo nei popų, nei dvarininkų feodalų. Juk 1791 m. gegužės 3 d. konstitucija buvo daug demokratiškesnė, negu atitinkamos Kotrynos II bajorų privilegijos. O Kosčiuškos — Jasinskio sukilimas, kurį rusų kariuomenė taip žiauriai numalšino, tikrai buvo demokratiškesnis sąjūdis, negu kad, sakysime, ir dabartinių valdovų taip garbinamas dekabristų maištas. Kas liečia kunigų nuopelnus lietuvių tautiniam atgimimui, paskaitininkas visiškai nemini S. Daukanto draugo vysk. Valančiaus vardo, o minėdamas Strazdą, visiškai nepažymi, kad jis taip pat buvo kunigas.

Dar kvailiau skamba sekantis to paskaitininko sakinys: "Rusų priešakinės minties įtakoje Daukantas teisingai suprato kryžuočių ir katalikų bažnyčios grobuonišką vaidmenį". Kuo čia dėta rusų priešakinės minties įtaka, niekas negali išmanyti.

Daukantas tikrai daugiau kovojo su ta įtaka, negu su katalikų Bažnyčia, su kurios atstovais jis visą laiką buvo draugiš-

(Tęsinys 7-me pusl.)

New Deal
LIQUORS
3450 S. Halsted Street
YArds 7-6355

IŠPARDAVIMAS
Viskas nupiginta

PRANCŪZIŠKI BORDEAUX VYNAI
nuolatinė kaina $1.69— **$1.15** Fifth

PRANCŪZIŠKI KONJAKAI
HENNESSEY
MARTELL
BISQUIT
$5.39 Fifth

SPIRITAS
190 stiprumo Fifth **$4.99**

MARTIN'S
SHERRANOVA
MALONUS SHERRY
su kiaušinio skoniu
VYNAS
98¢
Nuolatinė kaina $1.49

VODKA
RUSIŠKA DEGTINĖ **$3.69** Fifth
100 stiprumo.

KIJAFA
(DANIŠKAS VYNAS)
$1.69 Fifth

SPECIALI NUOLAIDA
D. O. M.
PRANCŪZIŠKAS
BENEDIKTINAS
$6.98 Fifth

Grūšių Garsiausi Vokiški Vynai
Jūsų pasirinkimui **$1.69**

Jei keliatės į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervežti daiktus
Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.
JUOZAS NAUJOKAITIS
6819 So. Rockwell St. WAlbrook 5-9209

Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj
STANDARD FEDERAL turtas virš $44,000,000.00
Atsargos Fondas virš $3,451,000.00
STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.
Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.
JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager
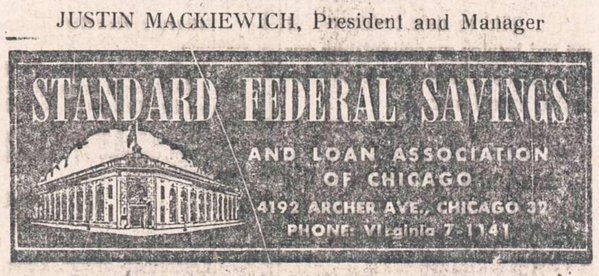

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% ON SAVINGS
2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 5-1083
B. R. PIETKIEWICZ PRES.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Prof. Vaclovas Biržiška. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis. 208 psl. kietais apdarais $3.00
Minkštais apdarais $2.00
Vincas Krėvė Mickevičius—Mūsų garsiojo rašytojo 70 m. sukakčiai paminėti knyga. Knygoje įdėta rašytojo biografija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: "Paukimo valanda" ir "Pagunda". 88 puslapių $2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. $2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvokas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. $2.75
Gyvieji numirėliai — Trijų veiksmų komedija. $1.00
Vargšas Ladas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina $1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija $1.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrišta į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. $3.00
Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl., įrišta į kietus viršelius $5.00
Prosper Mėrimėe. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 ps. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. $3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 392 psl. $3.50
Jeronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. $5.00
L. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelės. 124 psl. $1.50
Prosper Merimee. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 438 psl. $3.00
Pulgis Andriušis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl. Kietais gražiais apdarais. $5.00
Francois Mauriac. 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. $1.75
Francois Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. $2.00
Juozas Grušas. Pabučiavimas. Novelės. 156 psl. $1.50
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. $1.50
Casey Deveikis—The Eager Beave Regiment. 410 psl., didelio formato gražiuose viršeliuose. $7.50
Antanas Škėma — Šventoji Inga Novelės. 226 psl. $2.50
P. Kesiunas — Tarp žalsvų palapinių. Romanas. 292 psl. $3.00
Česlovas Grincevičius — Vidurnakčio vasonai. Neįtikėtinos istorijos 134 psl. $1.50
August Gaillit — Tomas Niperna dis. Pagarsėjusio estų rašytojo romanas. 316 psl. $2.50
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymesniųjų rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. $4.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykiai. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrišta. $5.00
R. Spalis — Didžiosios atgailos. Novelės. 354 psl. $3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis tvanas. 328 psl. $3.50
Ignas Šeinius—Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrišta $2.00
Jurgis Savickas — Šventoji Lietuva. Romanas. 248 puslapių, gražiai įrišta. $3.00
Vytautas Alantas — Pragaro pošvaistės. Romanas. 434 psl., gražiai įrišta. $3.50
J. Petruitis — Laisvę ginant. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. $2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Baniušauskas — Angliakasių atsiminimai. Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. $2.00
B. Stundžia — Buriavimas ir jūrininkystė. Daug naudingų nurodymų vandens sporto mėgėjams. 126 pusl. $2.00
Šatrijos Ragana — Senasme dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. $2.00
Axel Munthe—San Michele knyga, I dalis, 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. $2.50
Axel Munthe—San Michele knyga, II dalis, 312 pusl. Parduodama ir atskirai. $2.50
Upton Sinclair — Raistas. Pagarsėjusi amerikiečio rašytojo apysaka apie lietuvių gyvenimą. 356 pus lapių. $2.00
Anicetas Simutis — Pasaulio Lietuvių Žinynas. Informacijų apie viso pasaulio lietuvius, jų organizacijas ir profesionalus bei biznierius knyga. 366 puslapių $5.00
P. Abelkis — Žemaičių Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. $3.50
Marius Katiliškis — Užuovėja. Apysakų romanas. 362 psl. $3.50
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. $2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. $2.60
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus. Romanas. 220 psl. $2.50
Liudas Dovydėnas — Per Klausučių Ūlytėlę. Apysaka. 176 psl. $2.20
Dr. J. Balys. Lietuvių Tautosakos skaitymai, I-ji dalis. Išleido "Patria" $3.00
Jurgis Savickis. Raudoni batukai. 134 psl. $1.50
Landsbergis-Mekai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. $1.25
Jonas Balys. Tautosakos Lobynas, I-II dalis $3.00
A. Vilainis. Žemaičių Žemėje. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Chicago, 1952 m., 132 psl. $1.50
Jurgis Gliauda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. $2.00
Juozas Grišmanauskas. Tolimieji Kvadratai, New York 1952 m.. 192 psl. $2.00
Žvejo įdomūs pasakojimai iš bolševikų okupuotos Lietuvos.
Andrius Mironas, 40 populiarių dainų. Šlagerių tekstai, dainuoti su šokių orkestrais. ..... Kaina 75c.
M. Gudelis. Lietuviai gyne savo miškus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkijoje su caro valdžios paskirtais miškininkais $2.00
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje $2.00
Nelė Mazalaitė. Gintariniai vartai $2.00
A. Garmus. Nemuno pakrantėmis. Atsiminimai iš senos caristinės Lietuvos prie Nemuno $1.25
Juozas Švaistas. Paskutinį kartą tave klausiu. Romanas. Liudo Vismanto laida $1.50
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freiburgas, 1946 m. 206 psl. $1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. $1.50
Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, $1.25
A. Vaičiulaitis. Kur Bakūžė Samanota $2.00
A. Vaičiulaitis. Valentina $2.00
A. Lalis lietuviškai angliškas ir angliškai lietuviškas žodynas. Minkštais aptaisais $12.00
Tas pats kietais aptaisais $14.00
Vilius Pėteraitis. Lietuviškai angliškas žodynas. 580 psl Kietais apdarais $5.00
Vilius Pėteraitis. Mažasis lietuviškai-angliškas žodynas (su tartimi). 420 psl. Kietais apdarais $2.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas. 1950 m. $4.50
Alg. Margeris. Čikagos Šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių $3.00
Alg. Margeris — Šliuptarniai, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų įstorinis romanas. 652 psl., įrištas $3.00
Vytis spalvotas didelio formato 50c
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. $4.00
Paer Lagerkvist. Berabas, (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25
Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. $1.00
Jonas Gailius. Kartuvės. Išleido "Rūta" 104 psl. $1.00
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. $2.60
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
L. Dovydėnas—Broliai Domeikos 260 psl. Premijuotas romanas $2.50
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas $3.50
Roman Rolland — Petras ir Liucija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. $1.20
Lazdynų Pelėda — Motulė Paviliojo. Iliustruota, 43 psl. $0.60
Dr. J. Basanavičius — Lietuviškos Pasakos, I dalis, 280 psl., gražiai įrišta $3.00
Dr. J. Basanavičius. Lietuviškos pasakos, II dalis. 336 psl. $3.00
Dr. J. Basanavičius — Iš gyvenimo vėlių bei velnių. 388 puslapių, gražiai įrišta. $3.50
Juozas Švaistas — Aukso Kirvis. 224 psl. Lietuvių pasakų motyvais. $2.50
Kazys Borūta — Baltaragio Malūnas 256 psl. iliustruota apys. $2.50
Dr. A. J. Karalius. Lyties mokslas. 394 psl. $7.00
Dr. A. L. Graičunas. Sveikata. 340 psl. $2.00
D. P. Chantepie de la Saussaye. Tikėjimų istorija $10.00
Didysis Sapninynas. Sapnų reikšmių paaiškinimai. 186 psl. $1.50
"Keleivio" kalendorius 1953 m. su tautiškais ir bažnytiniais vardais. Be to, jame yra daug įvairios medžiagos apie Lietuvą ir įvairių pasiskaitymų. 96 psl. ..... 50c.
J. Grabau-Grabauskas. Kelias į pasisekimą. 146 psl. $2.00
Halina Mačiulytė-Daugirdienė. Taupioji virėja. 290 valgių receptų. Įvairūs paaiškinimai apie valgio gaminimą. $2.00

Visas čia išvardintas knygas galima pirkti asmeniškai "NAUJIENŲ" Administracijoje, 1739 So. Halsted Street, Chicagos 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siųsti šiuo adresu:

"NAUJIENOS"
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

ENCIKLOPEDIJOS FONDAS LIETUVAI

Gyvename tokį metą, kada visos lietuvių dvasinės ir medžiaginės jėgos uri būti telkiamos kultūros vertybėms kurti. Lietuvių mokslas ir grožinės kūrybos apraiškos turi žengti drauge su mūsų visuomenine ir politine veikla. Visų lietuvių talka gali ir turi padaryti, kad šiandien ir rytoj mūsų mokslas ir kūryba ne tik laikytųsi pasiektoj aukštumoj, bet ir žengtų į priekį.

Laikraščiai ir knygos yra gerai išbandytas lietuvių kovos būdas už tautos laisvę, už savitą ir nepriklausomą lietuviškąjį žodį. Visų lietuviškų knygų didžioji knyga yra **Lietuvių Enciklopedija.** Jos pirmasis tomas neseniai išėjo iš spaudos, kaina $7.50. Viso bus išleista apie 20 tomų. Į metus išeis 3 tomai. Malonu ją įsigyti: mes ja džiaugiamės ir didžiuojamės. Ne visos tautos, net ir savo laisvoj valstybėj, yra išleidusios enciklopedijas. Enciklopedija — tautos dvasinio lobyno rodiklis.

Lietuvių Enciklopedijos pirmojo tomo išleidimo proga, 1953 m. lapkričio 8 d. Bostono teisininkams iškėlus sumanymą įsteigti Enciklopedijos Fondą Lietuvai, kurio tikslas įgyti ir saugoti vieną tūkstantį (1000) Lietuvių Enciklopedijos komplektų iki bus galima juos parvežti nepriklausomon Lietuvon, kaipo laisvojo pasaulio lietuvių dovaną ilgai okupantų vargintai Tėvynei, rado didelį visuomenės pritarimą. Jau tą pačią dieną vienas bostonietis, pasivadinęs **Paprastu Piliečiu,** per Bostono Rašytojų Klubą paaukojo tam Fondui 800 dolerių, o po vieną komplektą užsakė: baleto artistė T. Babuškinaitė — Valstybės Teatrui, kun. St. J. Vembrė — Šiaulių Vyrų gimnazijai, Bostono teisininkai — Teisingumo Ministerijai. Keliose darbovietėse jau susiorganizavo būreliai asmenų, kurie mokėdami į mėnesį po nedidelę sumą, užsakė Fondui enciklopediją.

Mieli tautiečiai! Mes, žemiau pasirašę įvairių grupių, organizacijų bei pasaulėžiūrų asmens, didžiai pritardami Enciklopedijos Fondo Lietuvai idėjai, kreipiamės į visus laisvojo pasaulio lietuvius ir kviečiame kiekvieną prisidėti pagal savo išgales įgyti nepriklausomai Lietuvai vieną tūkstantį Lietuvių Enciklopedijos komplektų.

Parodykime pasauliui, kad lietuvių tauta savo kultūra yra pirmaeilių tautų tarpe!

Užsakymus prašome siųsti šiuo adresu:

Enciklopedijos Fondas Lietuvai, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass., U. S. A.

EFL Valdyba: Prel. Pr. Juras, Vyt. Čepas, J. J. Grigalius, A. Čaplikas, S. P. Shallna, J. Vembrė, St. Santvaras, W. V. Šimkus, K. Mockus.

Taryba: Vacl. Biržiška, B. Brazdžionis, J. Dačinskas, E. Gimbutienė, Ch. J. Kalinauskas, J. L. Kasmauskas, J. Leimonas, Pr. Lembertas, J. Lola, A. Matjoška, S. Michelsonas, St. Mockus, J. Sonda, K. Šidlauskas.

Revizijos Komisija: St. Vaitkevičius, A. Juknevičius, A. Banevičius.

ENCIKLOPEDIJOS FONDO LIETUVAI NUOSTATAI

1. Enciklopedijos Fondo Lietuvai tikslas yra įgyti tūkstantį Lietuvių Enciklopedijos komplektų nepriklausomai Lietuvai, kaipo laisvojo pasaulio lietuvių dovaną okupacijų išvargintai Tėvynei.

2. Fondą sudaro rėmėjai ir būreliai, kurie užprenumeruoja kalbamam tikslui bent vieną enciklopedijos komplektą.

3. Fondo rėmėjais gali būti pavieniai asmenys, klubai, organizacijos ir organizacijų padaliniai.

Rėmėjas, užprenumeravęs 2 ar 3 enciklopedijos komplektus, laikomas Fondo geradariu, užprenumeravęs 4 ar daugiau enciklopedijos komplektų, laikomas Fondo garbės rėmėju.

4. Fondo būrelį sudaro keli asmenys, kurie užprenumeruoja enciklopediją sutelktinėmis lėšomis.

Būreliai steigiami darbovietėse, kaimynystėje ir organizacijose, kur tik būrelio nariai turi progą dažnai susitikti.

Būrelis, užprenumeravęs 2 ar 3 enciklopedijos komplektus, laikomas būreliu — geradariu, užprenumeravęs 4 ar daugiau enciklopedijos komplektų, laikomas garbės būreliu.

5. Kas užprenumeruoja tam pačiam tikslui atskirus enciklopedijos tomus arba skiria šiaip vienkartinę auką, laikomas Fondo aukotoju.

6. Rėmėjai, būreliai ir aukotojai gali nurodyti įstaigą ar asmenį Lietuvoj, kuriai ar kuriam jie skiria prenumeruojamą ar nupirktą enciklopediją.

Kiekviename enciklopedijos tome Fondo valdyba įklijuoja Fondo ženklą — Ex Libris — su įrašu, jei rėmėjas, būrelis ar aukotojas tam neprieštarauja, kas, kam ir kada tą tomą paskyrė.

Rėmėjams, būreliams ir aukotojams, kurių vardu nuperkamas enciklopedijos tomas, Fondo valdyba išduoda atitinkamą pažymėjimą.

7. Fondo valdyba pati ar per savo paskirtus įgaliotinius palaiko ryšius su visais Fondo rėmėjais, būreliais ir aukotojais.

8. Fondo valdyba už gautus iš rėmėjų, būrelių ar aukotojų pinigus tuoj pat perka išleistus enciklopedijos tomus, šiaip jau pinigus laiko atskiroje banko einamoj sąskaitoj, parenka vietą nupirktoms enciklopedijoms laikyti, prižiūri jų saugojimą, kasmet paruošia apyskaitą ir tvarko kitus Fondo reikalus.

9. Fondo revizijos komisija tikrina Fondo kasą, valdybos paruoštą apyskaitą ir kitą Fondo valdybos veiklą.

10. Fondo taryba kasmet renka Fondo valdybą ir Fondo revizijos komisiją, tvirtina Fondo metines apyskaitas, skelbia jas, kviečia naujus tarybos narius, keičia Fondo nuostatus ir prižiūri Fondo valdybos veiklą.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Sovietų naujojo Ilyushin 28-2 sprausminio bombonešio nuotrauka, kurią išspausdino "Aviation Week".

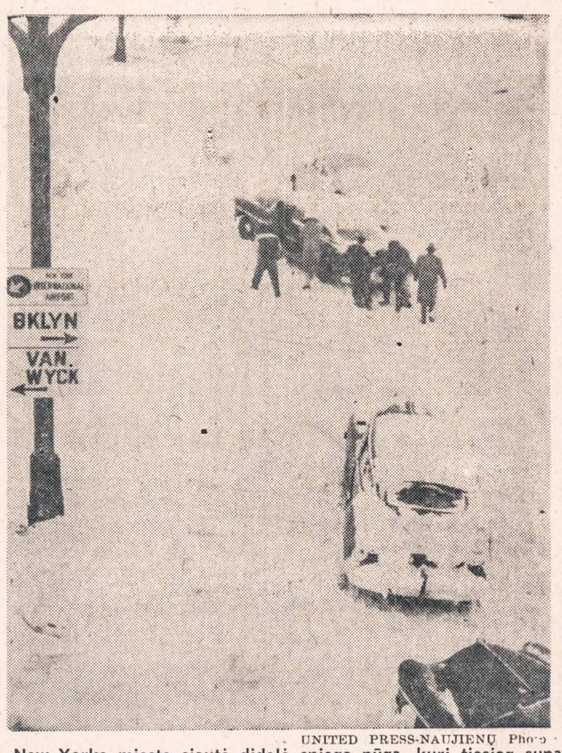

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

New Yorko mieste siautė didelė sniego pūga, kuri tiesiog suparalyžavo judėjimą. Tokios sniego pūgos New Yorke nebuvo per paskutinius penkerius metus.

Iš užrašų KNYGUTĖS

—o—

Neseniai Chicagoje jaunam rašytojui A. Landsbergiui įteikta premija už romaną. Netrukus Lietuvių Rašytojų Draugija premijuos vieną praeitaisiais metais išleistą grožinės literatūros veikalą. Pernai bei pastaraisiais keleriais metais ta pati LRD, atskiri laikraščiai ir organizacijos skyrė premijas už novelę, romaną, dramos veikalą, net eilėraštį.

Kiekvienam besirūpinančiam lietuvių kultūros reikalais labai malonus šitoks visuomenės dėmesys mūsų grožinei literatūrai ir jos kūrėjui.

Tačiau negalima nepažymėti, jog tas dėmesys lietuviškajai kultūrinei kūrybai yra per daug jau vienašališkas, kartais lyg snobizmu atsiduoda. Kodėl užmiršti mūsų lituanistų mokslininkų darbai, jų skatinimas? Jie, rodos, ne mažiau reikšmingi lietuviškajai kultūros gyvybei palaikyti ir jai skatinti, sakyčiau, jai giliau pamatuoti, negu koks abejotinos vertės eilėraštis ar ne novelė su romanu. O ypač tai reikėtų atsiminti šiuo laiku. Bent vidutinio pajėgumo grožinio žodžio atstovų, matom, ir dabar atsiranda iš jaunųjų tarpo. Bet kai nuo arenos nueis senieji kvalifikuoti mokslininkai lituanistai, kas juos pakeis? Į tai šiame premijų premijėlių įkarštyje būtų ne pro šalį bent protarpiais atkreipti dėmesį.

—o—

Stud. Šmulkštys Illinojaus universitete Urbanoje, Ill., rašo diplominį darbą (magistro laipsniui gauti) apie Lietuvos sovietinį pagrobimą. Tame pačiame universitete kitas studentas, Lapatinskas, parašė darbą iš Lietuvos architektūros srities.

Sveikintini šie žygiai. Viena, jie tyrinėja lietuviškuosius dalykus ir tuo kuria naudingą įnašą lietuviškajam mokslui. Antra, jie ir kitataučiams, lietuviškai negalintiems paskaityti, atskleidžia lietuvių kultūros ir visai lietuvių tautai aktualios ir svarbios bylos atskirus lapus. Objektyvus, lietuviškojo požiūrio iškėlimas ypač reikalingas šiuo metu; juoba, kad komunistinė propaganda, bent iki pastarųjų laikų, Amerikoje buvo gerokai įsiskverbusi į spaudą, intelektualinius sluoksnius ir net universitetus. Tik pasiskaitykime, ką rašė kai kurios amerikietinės enciklopedijos, o kitos ir dabar teberašo, apie Lietuvą.

Spauda, ypač studentiškoji, turėtų tokias pasirinktąsias temas ar parašytus darbus uoliai registruoti, tuo būdu dar labiau skatindama diplomantus tuo keliu eiti.

—o—

Vietinė leidykla "Nemunas" ne be reikalo išleido antrąją laidą (pakartojo) M. Springborno "Paskutinį prūsų sukilėlį Herkų Mantą". Romanas, kuris vaizduoja XIII amžiaus prūsų kovas, ir šiandien tebėra aktualus. Žiaurių pavergėjų kryžiuočių ramiai savo sodybose gyvenusiems mūsų giminiečiams paruoštas likimas šių dienų lietuvio neabejingai bus skaitomas.

J. Kaukas

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą **"Classified"** skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti **HAymarket 1-6100,** pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį **prieš 4 val. vakaro,** jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami **iki 12 val.** Sekmadieniais — **iki 11 val. ryto.**

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs. Dar ne pilnai apsišvietęs, O NAUJIENŲ tiesos žodis tikrą kelią jiems parodys.

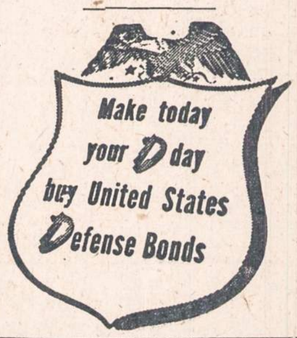

Šeimos vėžys

Dar nepriklausomosios Lietuvos laikais spaudoje buvo nemaža rašyta apie šeimos suirimo atvejus, persiskyrimus, namų pametimus ir kitas šeimos negeroves. Tačiau palyginti nedaug tebuvo tokių atsitikimų ir tai daugiausia inteligentų tarpe. Tremty, dėl karo kaltės, tokių atsitikimų žymiai padaugėjo. Sakysime, vienas šeimos narys (vyras ar žmona) liko Lietuvoje ar buvo bolševikų ištremti Sibiran arba nužudyti. Buvo atsitikimų, kad tremty pasilikusi pusė susidėjo su kitu partneriu arba neteisėtai sudarė kitą šeimą ir emigravo į kitas šalis.

Nepaslaptis, kad čia, Amerikoje, nemaža yra tokių šeimų. Dar blogiau, kad ir teisėtos šeimos vis labiau irsta ne vien inteligentų, bet ir kitų tarpe.

Štai vienas atvejas. Vieno vyro žmona apsigyveno pas meilužį. Po kurio laiko vyras atvyko perkalbėti žmoną grįžti atgal. Tuo reikalu vyras kalbėjosi su meilužiu. Bet šis suvertė kaltę ant žmonos ir pasakė, kad žmona jį pametusi ir atbėgusi pas jį. Kiek anksčiau tas pats tremtinys buvo atlankęs ir žmoną. Pagaliau žmona grįžo pas savo vyrą, bet neilgam. Ji vėl grįžo pas meilužį ir pas jį pasiliko. Po kurio laiko vyras Chicagoje gavo ilgą laišką iš žmonos su atsisakymu.

Tokių atsitikimų yra nevienas. Jų pasitaiko ne tik naujųjų, bet ir senųjų žmonių tarpe.

Be abejo tai yra nesveika ne tik šeimai, bet ir valstybei, nes šeima yra juk valstybės pagrindas. Suirusios šeimos veda valstybę prie nykimo, nes be tinkamos šeimos vaikai lieka be globos, didėja nusikaltimai ir t.t.

Agatas

Neskaitęs "Naujienų" —liūdėsi visa diena.

JUOZAPAS GRIGONIS
3331 So. Halsted St.

Mirė 1954 m. sausio 12 dieną, 6:00 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje.

Amerikoj išgyveno 45 metus.

Paliko nuliūdę: podukros: Helen Kaye ir Aldona Corcoran, jos vyras Jurgis; posūnis Albin Jankauskas, jo žmona Patricia ir kiti giminės,, draugai ir pažįstamieji.

Priklausė Lietuvių Kęstučio Pašalpos Klubui ir Teisybės Mylėtojų Draugijai.

Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 Lituanica Ave.

Šeštadienį, sausio 16 dieną, 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Jurgio parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Juozapo Grigonio giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka:

Podukros, Žentas, Posūnis, Marti ir kiti Giminės.

Laid. direkt. J. F. Rudminas. Telef.: YArds 7-1138.

AGOTA PETKUS

8746 Cottage Grove Ave.

Mirė 1954 metų sausio 10 d., 3:02 val. ryto, sulaukusi 59 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr. ir parapijoje.

Amerikoje išgyveno 44 metus.

Paliko nuliūdę: vyras Paul Petkus, sūnus Pranciškus, jo žmona Pauline, 2 anūkai; sesuo Mary Ričkus ir jos vaikai; giminės: Petronelė Bareišienė, Juzefa Rašinskienė, Anna Sekreckaitė, Joseph Sekrecki, Mrs. Anna Kušinskienė ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Zimmerman koplyčioje, 91st ir Cottage Grove Avenue.

Trečiadienį, sausio 13 dieną, 9:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į St. Joseph parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Agotos Petkus giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:
Vyras, Sūnus, Marti, Anūkai,
Sesuo ir kiti Giminės.

Laidotuvių direkt. Zimmerman. Tel. TRiangle 4-1221.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1008

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

J. PRONSKUS

BŪTIES PASLAPTYS

TREČIOJI SERIJA

(Tęsinys)

"Sykį dalyvavau seanse, kur vyko keli reiškiniai vienu metu ir kurie mediumui buvo visiškai nežinomi. Miss Fox (mediumė) automatiškai užrašinėjo pranešimą vienam posėdyje dalyvaujančiam asmeniui, tuo pačiu metu kitas pranešimas kitam asmeniui buvo perduodamas alfabetiškai "stuksenimų" būdu, ir tuo pačiu metu ji laisvai kalbėjosi su trečiu asmeniu klausimais, visiškai skirtingais nuo tų, kurie buvo užrašinėjami abiem būdais. Galbūt dar ryškesnis bus šis pavyzdys:

"Per seansą su Mr. Home mažas medinis blukelis, apie kurį minėjau anksčiau, pilnoje šviesoje priartėjo per stalą prie manęs ir padarė man pranešimą, stūksendamas alfabeto ženklus į mano ranką: aš kartojau alfabetą, o blukelis man takšnojo į ranką, kai ištardavau reikalingą raidę. Kitas blukelio galas gulėjo ant stalo kiek atstu nuo Mr. Home rankos.

"Stuksenimai buvo tiek aiškūs ir stiprūs ir blukelis matyti buvo tiek gerai kontroliuojamas nematomos jėgos, valdžiusios jo judėsius, kad aš pareiškiau: 'Ar negalėtų ta protaujančioji būtybė, kuri valdo šio blukelio judėjimus, pakeisti techniką ir duoti man telegrafinį pranešimą Morse alfabetu, mušinėjant man į ranką ' (Aš turėjau visišką pagrindą tikėti, kad Morse kodo niekas kambaryje buvusių nežinojo, ir aš pats jį gana menkai težinojau). Vos tik man tai pasakius, stuksenimų būdas staiga pasikeitė ir žinios pranešimas buvo perduotas mano pageidautu nauju būdu, Morse kodu. Raides buvo perduodamos taip greitai, kad aš vos spėjau pagauti vieną kitą žodį ir išvadoje žinią sugadinau, tačiau gavau puikiai patirti, kad geras ir patyręs Morse operatorius dirbo kitame linijos gale, kur tas linijos galas ir bebūtų...

Kitas pavyzdys. Viena ponia per posėdį rašė automatiškai, planšetės būdu. Aš ta proga stengiausi įsitikinti, ar tai ką ji rašo, yra ar nėra jos "pasąmonės cerebravimas". Planšetė, kaip visuomet, taip ir dabar tvirtino, kad nors ją ir valdo tos ponios ranka, tačiau pati inteligencija (protavimas) paeina nuo nematomos būtybės, kuri esą groja jos smagenimis, lyg kokiu muzikos instrumentu, ir tuo būdu judina jos raumenis. Tuomet aš tai inteligencijai pareiškiau, "Ar jūs galite matyti, kas yra šiame kambaryje?" "Taip", parašė planšetė. "Ar galite paskaityti šį laikraštį?" paklausiau, padėdamas pirštą ant "Times" dienraščio, kuris buvo ant stalo greta manęs. "Taip", atsakė planšetė. "Gerai", pasakiau, "jei galite matyti, tai parašykite tą žodį, kurį aš laikau pirštu uždėjęs, tuomet aš patikėsiu". Planšetė pradėjo judėti. Palengva su dideliu sunkumu parašė žodį "however" (tačiau). Atsigrįžęs į laikraštį pakėliau pirštą ir pamačiau, kad juo tikrai buvau prispaudęs žodį "however".

Aš tyčia vengiau žiūrėti į laikraštį, uždėdamas piršto galą, ir ta ponia, kad ir norėdama nebūtų galėjusi matyti laikraščio žodžių, nes ji sėdėjo kitame stalo gale, be to, aš laikraštį buvau nuo jos užstojęs.

Katrės King materializacijos

Sir William Crookes daugiausiai eksperimentą darė su dviem ypatingai talentingais mediumais, *D. D. Home* ir *Florence Cook*. Pastarosios mediumistiniai gabumai buvo tuo ypatingai ryškūs, kad per ją veikė ir vėliau pradėjo materializuotis (pasirodyti) viena psichinė būtybė "iš anapus", pasivadinusi Katie (mūsiškai, Katrė, Katriutė) King, kuri per vėlybesnius seansus visiškai buvo "prijunkusi" prie žmonių, ypač prie mediumės Cook ir paties prof. Crookes, kas bus matyti žemiau. Ta sąlyga, kad Katie reikalavo, kad jos mediumas, Florence Cook, turi sėdėti atskirai nuo posėdininkų, vadinamame kabinete, atskirtame nuo seansų kambario drabužine užlaida, sukėlė netikinčiųjų įtarimus ir užmetimus, esą Miss Cook daranti vylius, pati vaidindama Katie King. Į tai prof. Crookes parašė *"The Spiritualist"* žurnalui du straipsnius, kurių antrąjį čia ištisai pateikiame:

"Šiuo tarpu aš aplenksiu daugelį bandymų, kuriuos man Katie davė progos atlikti per seansus mano paties namuose, Miss Cook dalyvaujant mediumo rolėje, aš tik aprašysiu vieną kitą, įvykusį vėliausiu laiku. Paskutiniuoju laiku aš dariau bandymus su fosforine lempa, padaryta iš 6 ar 8 uncijų didumo tampriai užkimštos bonkos, pripiltos fosforinio aliejaus. Aš turėjau pagrindo tikėti, kad tokios lempos šviesoje man pavyks užmatyti kabinete vykstančius paslaptingus reiškinius. Katie pati irgi pasisakė viltingai.

Kovo 12 d. per seansą šioje vietoje, Katie (apsireiškusi ir) pavaikščiojusi mūsų tarpe ir su mumis kurį laiką pasikalbėjusi, nuėjo už užlaidos, skyrusios mano laboratoriją, kurioje sėdėjo seantso dalyviai, nuo mano bibliotekos, kuri buvo paversta kabinetu. Už kokios minutės ji priėjo prie užlaidos ir pašaukė mane, sakydama, "Užeikite į kambarį ir pakelkite mano mediumės (Miss Cook) galvą, nes ji yra nuslydusi žemyn". Katie stovėjo prieš mane, apsivilkusi savo paprastais baltais rūbais ir turbanu (iš šaliko padarytas galvos apdaras). Aš tuojau nuėjau į biblioteką prie Miss Cook, Katie pasitraukė į šalį, leisdama man praeiti. Radau Miss Cook iš dalies nuslydusią nuo sofos ir jos galva buvo nusvirusi labai nepatogioje padėtyje. Aš ją pakėliau į sofą ir turėjau geros progos įsitikinti, nors kambarys buvo tamsus, kad Miss Cook nebuvo apsirengusi Katies rūbais, bet buvo savo paprastoje velvetinėje suknelėje ir giliai miegojo transe. Nedaugiau kai trys sekundės praėjo nuo momento, kai mačiau Katie stovint prieš mane baltuose rūbuose ir pakėliau Miss Cook atgal ant sofos.

Man grįžtant pro uždangą į stebėjimo vietą, Katie vėl pasirodė ir pareiškė, mananti, kad ji pajėgs man pasirodyti drauge su mediume. Tuomet dujų šviesa buvo užsukta ir Katie paprašė mano fosforinės lempos. Per keletą sekundžių pasirodžiusi fosforinės lempos šviesoje ji lempą grąžino man atgal ir tarė, "Dabar užeikite ir pamatykite mano mediumę". Aš nusekiau paskui ją visai iš arti ir bibliotekoje savo lempos šviesoje pamačiau Miss Cook tebegulinčią ant sofos taip, kaip ją palikau. Pasidairiau, kur Katie, bet ji buvo dingusi. Šaukiau ją, bet ji neatsakė.

Grįžus man į savo vietą, Katie vėl pasirodė ir pasakė, stovėjusi visą laiką greta Miss Cook. Tada ji paklausė, ar ji negalėtų pati pabandyti vieną eksperimentą, ir pasiėmusi iš manęs fosforinę lempą nuėjo už uždangos, prašydama, kad kol kas nežiūrėčiau. Po keletos minučių ji man grąžino lempą, pareikšdama, negalėsianti eksperimento atlikti, nes ji išnaudojusi visą jėgą, tačiau ji pabandysianti kitą kartą. Mano vyresnysis keturiolikos metų sūnus, sėdėjęs priešais mane tokioje padėtyje, kad galėjo matyti per uždangą, pasakė man, matęs aiškiai, kaip fosforinė lempa plaukiojo ore viršum Miss Cook, apšviesdama ją gulinčią be sąmonės ant sofos, bet jis negalėjo matyti, kas tą lempą laikė.

Dabar pereinu prie seanso, įvykusio pereitą naktį Hackney. Katie dar niekuomet nebuvo pasirodžiusi labiau tobula, kaip dabar, ir per apie dvi valandas ji vaikštinėjo po kambarį, familijariškai kalbėdamasi su ten esančiais. Vaikščiodama kelis kartus ji paėmė mano ranką, ir įspūdis, kad šalia manęs yra gyva moteris, o ne koks svečias iš kito pasaulio, buvo tiek stiprus, jog nebepajėgiau atsispirti pagundai pačiam pakartoti neseniai kitų padarytą eksperimentą. Jausdamas, kad dvasia ne dvasia, bet kiekvienu atveju arti manęs yra dama (lady), aš paprašiau jos leidimo apglėbti ją savo rankomis. Leidimas maloniai buvo duotas ir aš ją apkabinau — taip, kaip kiekvienas džentelmenas būtų padaręs panašiomis sąlygomis.

Dabar Katie pareiškė tikinti, kad šį kartą ji galės man pasirodyti drauge su Miss Cook. Aš turėjau užsukti dujų šviesą ir su savo fosforine šviesa eiti į kambarį, vartojamą kaip kabinetą. Tai aš padariau, paprašydamas savo draugą, kuris gerai mokėjo rašyti greitaraščiu, užrašyti viską, ką aš pasakysiu būdamas kabinete, nenorėdamas pasitikėti savo atmintimi. Jo užrašus turiu su savim.

(Bus daugiau)

(Tęsinys iš 5-to pusl.)

kuose santykiuose. Užtat visiškai iš piršto išlaužtas ir toks Vilniaus radijo sapaliojimas: "Daukantas priėjo išvados, kad lietuvių visuomeninis ir kultūrinis vystymasis vyko glaudžiame ryšyje su rusų tauta". Daukantas buvo per daug sąžiningas istorikas, kad tokias nesąmones būtų galėjęs skelbti.

Tikrai juokingas ir toks to paskaitininko tvirtinimas: "Daukantas kaip tik mums yra brangus tuo, kad jis demaskavo buožių ir Vakarų feodalų kraugeriškus žygius prieš Lietuvą ir tų žygių kaip laimingą priedangą katalikų bažnyčią".

Jeigu jau nukelti buožės sąvoką į Daukanto laikus, kurios jis be abejo visiškai nežinojo, tai reikėtų ir patį Daukantą pavadinti buože.

Šie ir panašūs pavyzdžiai rodo, kokio melo griebiasi Lietuvos rusintojai ir kokios nesąmonės stengiamasi įbrukti į žmonių galvojimą. Tikslas aiškus— ieškoti priedangų dabartiniam rusinimui.

R.

Šuo sergėjo sužeistąjį

Kai šeimininkas F. Quinn, 50 m., 2610 Milwaukee, netoli savo namų dideliam šalty sužeistas buvo sugriuvęs gatvėj netekęs sąmonės, jo šuo (boxer) ėjo sargybą. Pagaliau policija šį žmogų nugabeno į St. Elizabeth ligoninę. Prie sužeistojo pro šunį teko artintis atsargiai. Bet šuo ramiai ėjo kartu, kai Quinn buvo vežamas į ligoninę.

Vėliau ištikimasis šuo ir jo šeimininkas atsigavęs grįžo į namus.

VADOVAS Į SVEIKATĄ

Tai geresniam sveikatos išlaikymui nauja knyga

BŪKITE SVEIKI,

kurią parašė ir išleido Dr. Steponas Biežis. Šioje knygoje aprašoma suprantama lietuvių kalba svarbieji sveikatos išlaikymo dėsniai: **kaip būti sveiku ir ilgai gyventi.**

Ši svarbi knyga privalo būti kiekvienoje lietuvių šeimoje. Kaina tiktai 2 doleriai su prisiuntimu. Tuojau užsisakykite.

Užsakymus siųskite knygos autoriui:

DR. S. BIEŽIS, 3241 W. 66th Place, Chicago 29, Ill.

Telefonas: REPUBLIC 7-7868

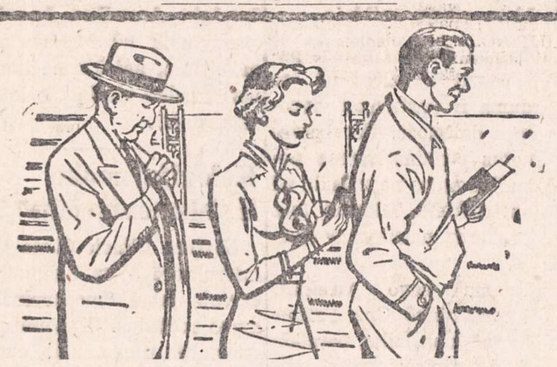

UŽEIKITE KIEKVIENĄ ALGOS DIENĄ!

Tiktai tie tikrai laimi taupymo programoje, kurie reguliariai pas mus ateina ir pasideda sutaupas savo apdraustose sąskaitose. Jūs taip pat laimėsite atidarydami taupymo sąskaitą ir taupydami reguliariai. Pabandykite tai tuojau. 3 procentai mokami nuo mėnesio 1 dienos už tas sutaupas, kurios į naujas ar jau turimas sąskaitas įnešamos ligi mėnesio 10 dienos.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštad. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

C. L. D. D.

Tel. VIrginia 7-6583

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Valandos: nuo 1—3 ir 7—8

Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.

Subatomis nuo 1—3.

Rez. 3241 WEST 66th PLACE

Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036

Rezidencijos: BEverly 8-8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.

Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.

Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.

Ofiso Telefonas: YArds 7-4787

Namų Telefonas PRospect 6-1930

Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 SO. ASHLAND AVE.

Telefonas: YArds 7-2246

Valandos nuo 9 iki 8 val. vakaro. Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 WEST 63rd STREET

(netoli Sacramento Ave.)

Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.

Telefonas HEmlock 4-7899

Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

Vaikų ir Moterų Ligos

5159 SO. DAMEN AVENUE

Medicine and Surgery Building

Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.

Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas: HEmlock 4-5849

Rezidencija: HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303

DR. BR. GAIŽIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4055 ARCHER AVENUE

(Kampas Archer ir California Ave.)

VAL.: 2—4 po pietų ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

DR. R. GELŽAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2705 WEST NORTH AVENUE

(įėjimas šalia Crystal teatro)

Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt. nuo 6 iki 8 val. vakaro.

Kitu metu pagal susitarimą.

Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707

Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)

DR. S. GEŠTAUTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.

4055 SO. ARCHER AVE.

(kampas Archer ir California Ave.)

Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų.

Rez. telef.: STewart 3-4511

Ofiso telef.: YArds 7-1166

DR. J. GUDAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 W. 35th Street

Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.

Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS

PHYSICIAN AND SURGEON

(Lietuvis Gydytojas)

2500 WEST 63rd STREET

Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.

Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso Tel.: PRospect 6-3838

Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595

Dr. Aldona A. Juska

AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ

IR PRITAIKO AKINIUS

Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.

2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK

(LIETUVIS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Priėmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.

MANOR MEDICAL ARTS BLDG.

6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Drauge su DR. MACE GAZDA

MEDICAL & SURGERY BLDG.

5159 SO. DAMEN AVENUE

Tel.: PRospect 6-7800

Priėmimo valandos: pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 val. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Trečiad., penkt. 6-9 val. vak. Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381

DR. F. V. KAUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1336 SO. 49th COURT, CICERO

PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.

Šeštadieniais 10-2 ir 4-6.

Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. Moterų Ligos

3267 SO. HALSTED STREET

Telefonas: DAnube 6-1125

Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.

Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.

Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro

Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.

Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210

Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868

Dr. Emily V. KRUKAS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4146 So. Archer Avenue

Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30

Daily afternoons

Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399

rezid.: PRospect 6-4732

DR. A. MACIŪNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 WEST 63rd STREET

(kampas 63rd ir Artesian)

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien

Trečiadieniais uždaryta

Šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821

DR. JOHN MOCKUS

DANTISTAS

7550 So. Halsted Street

Valandos pagal susitarimą nuo 1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.

Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS:

2750 WEST 71st STREET

(prie California Ave.)

Valandos pagal susitarimą.

Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321

Jei neatsiliepia Vincennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2408 WEST 63rd STREET

Tel.: HEmlock 4-5524

Hours by appointment only.

DR. J. A. PAUKŠTYS

DANTŲ GYDYTOJAS

4253 Archer Avenue

(Whipple St., — įėjimas)

Valandos: 10—12, 2—6, 7—9

Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą

tel.: Office: LAfayette 3-4949

Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša

Dr. E. Tallat-Kelpša

GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

MARQUETTE PARKO OFISAS:

2656 WEST 63rd STREET

(kampas Washtenaw ir 63rd St.)

Val.: Pirm., Penkt. 5-8; Antr., Ketv. 6-8:30, Šeštad. 3-5. Trečiad. uždaryta.

Telef.: PRospect 6-8548.

Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.

Val.: Pirm., Treč., Penktad. 6-8:30; Antr., Ketvirt. 5-8:30. Šeštad. 11-1.

Telef.: TOwnhall 3-0959.

Namų telef.: ROckwell 2-2387.

Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253

Rezidencijos: YArds 7-6388

DR. A. Z. ŠAULYS

GYDYTOJA IR CHIRURGĖ

4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)

Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Spec. chirurginės ligos.

Ofiso telef.: HEmlock 4-2123

6255 SO. WESTERN AVENUE

Rezid. telef.: PRospect 6-8484

Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.

Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526

Rezid.—YArds 7-7410

DR. JONAS VALAITIS

Gydytojas ir Chirurgas

4038 SO. ARCHER AVENUE

Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30. Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400

Rezidencijos: HEmlock 4-3851

Dr. Ona Vaškevičius

(VAŠKEVIČIŪTĖ)

GYDYTOJA - CHIRURGĖ

6560 S. WESTERN AVE.

Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742

DR. V. VILEIŠIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 WEST 31st STREET

(kampas Halsted ir 31-os gatvių)

Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.

Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.

Sekmadieniais uždaryta.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4740 SO. ASHLAND AVE.

(2-ras aukštas)

Ofiso telefonas: YArds 7-0554

Jei neatsiliepia šaukite:

Rez. telef.: MIdway 3-2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

PERKRAUSTYMAI (MOVING)

Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.

Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.

Patarnauju pigiai ir sąžiningai.

Kostas Eidukonis

6930 SO. TALMAN AVE.

Tel. GROVEHILL 6-7096

CHICAGO 29, ILL.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER

25 metų patyrimas

Tel. YArds 7-1829

Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8

Trečiadieniais tik susitarus.

Šeštadieniais nuo 10 iki 2 v. popiet

DR. KAZIMIERAS MICHEL

Optometristas - Orthopistas

4654 SO. ASHLAND AVE.

Praneša savo pacientams, kad jis išvyko į Phoenix, Arizona. Ten pasiliks 2 mėnesius pasilsėti ir tvarkyti reikalus savosios Turistų Stovyklos adresu

9239 CAVE CREEK ROAD

SUNNYSLOPE, PHOENIX, ARIZONA

Jis sugrįš į savo kabinetą apie vasario 12 dieną.

DR. R. P. LUTKUS

LIETUVIS OPTOMETRISTAS

Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius, pakeičia stiklus ir rėmus.

Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta

7013 SO. WESTERN AVE.

Tel. WAlbrook 5-4353

DR. S. VAITUSH, Opt.

Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimai daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.

VALANDOS:

Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.

Šeštadieniais iki 6 val. vakaro.

Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta

4712 S. ASHLAND AVE.

YArds 7-1373

Įvairių firmų geriausios kokybės

Televizijos ir Radijo Aparatai

DIDELĖ NUOLAIDA

GARANTIJA, IŠSIMOKĖJIMAI

DAINA TELEVISION

sales - service

3130 So. Halsted — DA 6-6887

PRAMONINIŲ NAMŲ UŽLAIKYMAS

813 WEST 35th STREET

"Tuck-pointing", Garu nuvalymas, Mūrijimas, Išorinis dažymas.

Pilnai apdrausta.

Apie langus aplipdymas.

24 val. telefonu patarnavimas.

Veltui apskaičiavimas.

VIrginia 7-4087—YArds 7-2641

Savininkai didesnių ir mažesnių gyvenamų namų arba biznio pastatų, duokite atlikti

DARBUS GERAI!

MES ESAM "FORMICA TOP" INSTALIACIJŲ SPECIALISTAI

Vandentekio ir Kanalizacijos Kontraktoriai.

Gyvenamų ir biznio pastatų darbas.

APSKAIČIAVIMAS DYKAI

Skambinti

TRIANGLE 4-6173

RADCLIFFE 3-3498

Mes turime leidimus, draudimą ir užstatus. Darbas atliekamas pagal F. H. A. planus.

HENRY EVANS

PLUMBING & HEATING

Lietuvių firma

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po krutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoteri svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.

ALEXANDER'S CO.

414 BROADWAY

SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS

RADIJO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.

1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel. HEmlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

J. NAUJALIS

Chicagos Lietuvių Draugijos 45 metų veikla

Įvadas

Chicagos Lietuvių Draugijos direktorių įpareigotas parašyti josios 45 metų veiklos istorijėlę, pradėjau rūpintis tais šaltiniais, iš kurių galėčiau pasisemti medžiagos. Galvojau, kad būtų labai svarbu turėti po ranka pirmieji protokolai, ypač steigiamojo susirinkimo užrašai.

Pirmiausia pradėjau teirautis seniausių šios draugijos narių, būtent, K. Kairio, kuris yra vienas iš tų originalių kūrėjų; J. Degučio, kuris į draugiją įsirašė porą mėnesių vėliau; V. Pačkausko, kuris įstojo antrą mėnesį; K. Čepuko ir Dr. A. Montvido. Jie visi papasakojo man įdomių žinių, už ką esu jiems dėkingas. Tačiau man vis rūpėjo tie pirmi protokolai.

Nuvykau į Chicagos Lietuvių Draugijos raštinę, 1739 South Halsted St., ir paprašiau sekr. P. Millerį parodyti man visas protokolų knygas ir kitus dokumentus, susijusius su draugijos reikalais. Priėjęs prie didokos spintos, jis ištraukė patį žemutinį stalčių ir pradėjo knygas krauti ant grindų. Pusėtinai didoka krūva knygų! Ar iš tikrųjų šitoj krūvoj galėtų rastis pirmųjų protokolų knyga? Abejoju.

Pasiimu pirmą knygą nuo pat viršaus, atverčiu pirmą puslapį, kur pažymėta: "Rugsėjo 10 d., 1916 m. iki kovo 14 d., 1920 m." Padedu ją į šalį. Noriu ankstyvesnės. Paimu antrą — "Balandžio 11 d., 1920 m. iki gruodžio 14 d., 1924 m." Paimu ir trečią. Pirmame puslapy užrašytas tik draugijos vardas. Atverčiu antrą puslapį ir žiūriu. Nenoriu savo akims tikėti. Pradedu skaityti: "Vasario 23 d., 1909 m. įvyko pirmas..." Pirmas protokolas!...

Na, nuo dabar mano darbas prasideda, o rūpesčiai pasibaigia. Pradėjau knygas rinkti iš eilės pagal metus. Šiuokart surinkau 6. Permečiau akimis likusias, kurių, berods, 10. Bet tai dar ne visos; jų spintoj yra daugiau. Tačiau, manau, šiuokart pakaks 6, o vėliau peržiūrėsiu ir anas.

Parsivežęs jas namo, pradėjau pirmąją knygą egzaminuoti. Jos dydis: 10½x8½ colių, 300 puslapių, kuriuose surašyti 54 protokolai — nuo 1909 m. vasario 23 iki 1913 m. vasario 2 d. Apdarai visai dar geri, tik kampai kiek aplamdyti, popierius maža tepageltęs, raštas aiškus, galima lengvai išskaityti. Turint galvoj, kad ši knyga buvo pirkta prieš 45 metus ir per kiek rankų ji perėjo, iš tikrųjų, reikia stebėtis, kad ji tebėra sveika ir išskaitoma. Kiek šiandien tokių draugijų bei klubų atsirastų, kurios turėtų pirmąjį, steigiamąjį protokolą, pirmą protokolų knygą? Manau, kad labai maža; ypač kurios įsisteigė prieš 45 metus. Pasirodo, kad Chicagos Lietuvių Draugija turėjo ir tebeturi labai gerą sistemą laikyti svarbiems dokumentams.

Todėl tos sistemos dėka šio rašinėlio medžiaga yra autentiška, faktiška, paimta iš draugijos nutarimų; spėliojimo jame nėra.

(B. d.)

Svetimom kalbom leidžiamų laikraščių atstovai Seagram metiniame parengime

Fotografijoj matomi: Douglas S. Clark, Seagram skelbimų skyr. vedėjo pavaduotojas; Izso Szekely, Bridgeporto "Magyarzsag" leidėjas M. Cieplinski, Champlain Co., Inc., prezidentas; Seagram prezidentas Victor A. Fischel ir viceprezidentas George E. Mosley, kurio priežiūroje yra skelbimų skyrius.

Daugiau kaip 500 svetimom kalbom išeinančių laikraščių skelbimų vedėjų dalyvavo metiniam parengime New Yorke, į kurį juos buvo sukvietę Seagram Distillers Corporation, Warwick & Leger Inc. ir S. Durstine Inc.

Seagram prezidentas Victor A. Fischel šia proga išreiškė geriausius linkėjimus Naujiesiems 1954 Metams visiems laikraščių leidėjams ir spaudos darbuotojams. Įvertindamas jų nuopelnus, padedant įvairių grupių žmonėms įsijungti į Amerikos gyvenimą, Mr. Fischel pasakė, kad šimtai tūkstančių emigrantų, D. P. ir portorikiečių ieško patarimų ir žinių savo kalba išeinančioje spaudoje.

208 SLA pirmosios moterų kuopos veikla

Sausio 6 d. įvykęs 208 SLA pirmosios moterų kuopos susirinkimas buvo visais atžvilgiais įspūdingas.

Susirinkime dalyvavo apie 30 narių. Malonu pastebėti, kad kuopon buvo priimta dar viena iš mūsų žymiųjų moterų gydytojų, būtent, Dr. Aldona Juška, gerai žinomo čikagiečio, tauraus lietuvio velionies Dr. ir ponios Juškų duktė. Tad dabar kuopoje yra viso penkios gydytojos, daktarės Lidija Zaleska, Emily Girjotas, Susan Šlakis, Emily Krukas, Aldona Juška ir Elizabeth Satkauskas-Satkoff, naprapatijos gydytoja. Drįstu tikėti, kad šis gali būti rekordinis skaičius daktarų iš visų SLA kuopų. Mes tuo didžiuojamės.

Kuopos apyskaita

Iš iždininkės E. Satkauskienės pranešimo pasirodė, kad per 1953 metus kuopa turėjo viso $1,578.24 pajamų. Narių mokesčių, centran pasiųstų, buvo $1,279.52. Pas iždininkę kuopos turto yra $345.07 ir JAV bonų vertės $200.00, kartu kuopos turtas siekia $545.07. Iždo globėjų vardu Florence Krause patikrino, kad kuopos finansinius rekordus rado geriausioj tvarkoj ir iždininkės raportas sutinka su revizija.

Šalpos darbas

Kuopa ir paskiros narės per kelerius metus teikia pagalbą vienai našlei džiovininkei Vokietijoj. Šiame susirinkime, išklausius tos našlės laišką, rašytą kuopos narei Irene Brenner, kuopa nutarė pagelbėti našlei, duoti dukrai galimybės per dvejus metus lankyti komercinę mokyklą. Pradžiai tokiam mosklui kuopos narės sudėjo 32.00 ir kitus $28.00 pridėjo iš iždo, sudarydamos $60.00, kuriuos ponia Brenner pasiųs į Vokietiją.

Kalėdų proga kuopos darbščios narės Anna Jagiella ir Dorothy Vezel surengė pramogą ponios Jagiellos bute, pačios aukodamos dovanas, kitas gaudamos iš draugų ir pagamindamos vaišes. Sukviestieji praleido smagų vakarą, laimėjo dovanų ir t. t. ir prisidėjo prie kilnaus tikslo. Šių malonių rengėjų, ponių Vezel ir Jagiella, pastangų dėka pramoga davė $75.00 pelno, ir trys vargstančios lietuvių šeimos Vokietijoj gavo po $25, kurie, be abejo, padarė jų šventes malonesnes. Mes, 208 kuopos narės, džiaugiamės, kad mūsų narės ne tik kuopoj visuomet pritaria ir aukoja labdaros tikslams, bet ir šiaip stengiasi padaryti kieno nors tamsią dieną skaistesnę, parodyti, kad artimo meilė nėra visiškai žuvusi.

Naujoji valdyba perima pareigas

Baigus susirinkimo įprastinę darbotvarkę, priėjom prie naujos valdybos. Užimdamos savo pareigas, kuopos naujoji pirmininkė Ona Parker ir vicepirmininkė Josephine Ošinskas padėkojo narėms už joms išreikštą pasitikėjimą, žadėdamos dirbti kuopos ir SLA naudai, kiek išgalės.

Ketverius metus išbuvusi pirmininkė Anna Yonaites, perduodama savo pareigas naujai pirmininkei, padėkojo narėms už visą jų bendradarbiavimą ir palinkėjo, kad naujoji pirmininkė susilauktų tokios pat gražios kooperacijos iš narių ir turėtų pasisekimo visoje veikloje.

Kuopos vardu N. Gugienė padėkojo poniai Yonaites už jos nuoširdumą ir pastangas visuose kuopos darbuose. Per ketverius metus pirmininkavimo ponia Yonaites rodos nepraleido nė vieno susirinkimo. Tikimės, kad ji tokį rekordą palaikys ir ateityje.

Pradėdama savo pareigas, naujoji pirmininkė Ona Parker negaišino nė kiek laiko, pareikšdama, kad turime stengtis artimoj ateity surengti gražią pramogą kuopos naudai. Buvo džiugu, kaip entuziastiškas buvo narių atsiliepimas. Narės pačios pasisiūlė į rengimo komisiją, ir darbas tą patį vakarą pradėtas.

Vakaro oficialiam susirinkimui pasibaigus, vakaro malonios šeimininkės — per ilgus metus buvusi raštininkė Sophie Mikša ir darbščioji Alice Kundrot — pradėjo savo programą. Pirmoj vietoj įteikė kuopos dovanas visoms valdybos narėms — tiek naujoms, tiek ir per ilgus metus besidarbuojančiom pareigūnėms. Po šių ceremonijų ėjo malonių šeimininkių vaišės. Viskas gražiai suplanuota ir puikiai pravesta. Buvo dar kortų ir kauliukų lošimas su dovanomis laimėtojams. Buvo keletas įdomiai padirbtų prizų, kuriuos padirbo ir dovanojo kuopos pavyzdingos sekretorės Anna Jagiellos motinėlė ponia A. Navickienė iš Marion, Ind. Ji dalyvavo susirinkime viešnia.

Taip, mūsų 208 kuopos, pirmasis šių metų susirinkimas buvo tikrai įspūdingas ir paliko gražių atminimų. Reikia tikėtis, kad visas šis metas bus kupinas pavyzdingos veiklos, nes taip kaip tik pritiktų 208 kuopai pradėti keturiasdešimtuosius savo darbuotės metus.

Šių metų kovo 1 d. sukaks 39 metai, kaip ši pirmoji moterų kuopa buvo įrašyta į garbingąją SLA šeimą. **Nora Gugienė**

TRUMPAI

— **PLB Waukegan Apylinkės** sekretorius p. P. Grižas aktingai ir sumaniai talkininkauja ALT Vykdomajam Komitetui, rinkdamas ir apklausinėdamas toje apylinkėje gyvenančius lietuvius, kurie gali liudyti dėl bolševikų nusikaltimų Kersteno komitetui. (x)

— **Liet. Tremtinių Teisininkų Draugijos** Centro Valdyba, pirmininkaujama p. Rapolo Skipičio, besirengdama naujiems valdybos rinkimams, išsiuntinėjo savo nariams klausimus, kad jie slaptu balsavimu pasisakytų, kur turėtų būti Centro Valdyba — Chicagoje, New Yorke ar kur kitur.

— **Boleslovas Gulbinas** prieš porą savaičių sugrįžo iš ligoninės ir šiuo metu jaučiasi gerai. Su žmona Juze, kuri yra žinoma lietuvių scenos aktorė, ir su dukterimi Aldona bei žentu Ališausku gyvena 7832 S. Eberhardt.

— **3 lietuviai** studijuoja Roosevelto kolegijoje Chicagoje.

— **R. Gustaitienė** sausio 6 d. kalbėjo skautėms amerikietėms apie skautų organizaciją Lietuvoje.

— **O. Krikščiūnienė,** prieš keletą metų mirusio prof. J. Krikščiūno našlė, susirgo plaučių uždegimu. Gydosi namie.

—o—

— **Aktoriui Henrikui Kačinskui** 30 metų scenos darbo sukakčiai paminėti Brooklyno Lietuvių Dramos studijos ruošiamas vasario 6—7 dd. spektaklis — benefisas New Yorke. Bus statoma Cronino drama "Jupiteris juokiasi", kurioje jubiliatas vaidins pagrindinį vaidmenį.

— **"Keleivio kalendorius 1954 metams"** gaunamas "Naujienų" raštinėje, 1739 S. Halsted St. Kaina 50 c. Be kalendorinės dalies, jame gausu vertingos informacijos ir įdomių straipsnių.

Seni ir patyrę biznieriai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Chicagos Lietuvių Draugijos susirinkimas

Chicagos Lietuvių Draugijos metinis susirinkimas šį penktadienį, sausio 15 d., 8 v. v. svetainėj prie Western ir North Ave.

Nariai,-ės prašomi atsilankyti, mokėti savo mokesčius, taipgi išgirsit auditoriaus pranešimą apie 1953 metų apyvartą; parengimų komisija praneš apie būsimą parengimą, arba metinę sueigą, kuri bus sausio 31 d. Sokolų svetainėj.

Ši draugija yra viena iš didžiausių lokalių draugijų. Jos parengimai visuomet įspūdingi, apsimoka lankyti. Be to, nariai gauna nupigintą įėjimą. Bileto orderius visi gavot iš anksto, pasinaudokit. **D.**

Kaukių balius

"Vidurnakčio serenadų" orkestras garsus savo kontinentaliniu repertuaru Chicagoje, pakviestas groti akademiniame kaukių baliuje š. m. vasario 6 d. Viking Ballroom salėje. Geriausioms kaukėms paskirtos stambios piniginės premijos.

Šį tradicinį akademinį kaukių balių rengia Chicagos akademikai skautai,-ės. **B. B.**

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

Į Chicagos inžinierius ir "Technikos Žodžio" skaitytojus!

Sausio mėn. 23 d. (šeštadienį) 6:30 po pietų "Lions Building" salėje, 4306 W. North Ave., įvyks inžinierių balius su menine programa ir šokiais.

Šia proga, kviečiame visus Chicagos miesto ir apylinkės inžinierius, architektus ir T. Ž. skaitytojus talkon.

Baliaus pelnas skiriamas Stipendijos Fondui ir T. Ž. tolimesniam leidimui.

Parodykime tą dieną mūsų vieningą organizuotumą. Prisidėkime prie šio parengimo pilno pasisekimo, neatsisakykime nuo talkos jį ruošiant ir pravedant. Atvykime tą vakarą visi su savo šeimos nariais ir svečiais į balių.

Visais baliaus reikalais prašoma kreiptis: 1616 So. Christiana Ave., Chicago 23, Ill., telefonu RO 2-5918 (7-9 val. vak.).

ALIAS Chicagos sk. pirm. ir "Tech. Žodžio" Redaktorius.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Akcija už McCarran imigracinio įstatymo pakeitimą

Praėjusių metų gruodžio mėn. Chicagoje susikūrė iš įvairių organizacijų ir grupių atstovų laikinasis komitetas, kuris nori pravesti akciją už nedemokratiško vad. McCarran imigracinio akto pakeitimą.

Į komitetą įeina visokių pažiūrų ir įsitikinimų žmonių, kurie senatoriaus McCarran aktą laiko žalingu pačiai Amerikai ir daugeliui europiečių bei kitų kraštų gyventojų, norinčių atvykti į Ameriką ir pasidaryti jos piliečiais.

Praėjusį antradienį 116 S. Michigan Ave. patalpose įvyko antras to komiteto susirinkimas, kuriame buvo apsvarstyti valdybos reikalai ir ateities veiklos planai.

Komitetas numato artimiausioje ateityje įsteigti visą eilę pakomitečių ir jų pagalba pravesti propagandą mūsų miesto visuomenėje už imigracinio įstatymo praplėtimą. Pačio komiteto tikslas yra aiškinti visuomeninę Amerikos, kurią sukūrė imigrantai, struktūrą, agituoti už McCarran įstatymo, kuris smarkiai suvaržo svetimšalių įvažiavimą, pataisymą ir skiepyti tikrojo amerikonizmo, kuris visada pasižymėjo demokratiškumo ir laisvės iškėlimu, supratimą.

Yra paruošta visa eilė filmų, kurie rodo imigrantų kūrimąsi Amerikoje nuo senesnių laikų iki mūsų dienų. Dabartinis McCarran įstatymas nesiderina su tradicine dvasia Amerikos, kuri istorijos eigoje visada suteikdavo prieglaudą politiniams pabėgėliams ir persekiojamiems. Minėtasis komitetas nori tų filmų ir paskaitų pagalba pasiekti plačiąsias visuomenės mases ir jas paveikti už šio įstatymo pakeitimą.

Remdamiesi prezidentų Trumano ir Eisenhowerio bei kitų žymiųjų Amerikos žmonių pasisakymais už McCarran akto pakeitimą, kai kurie čikagiečiai nori pradėti plačią tuo klausimu akciją. (z).

Kolegijoj moko iš "elementoriaus"

Eastern Illinois State College instruktorė Miss Schmalhausen vartoja labai "modernius" mokymo metodus. Ji namų ruošos studentus moko, kaip elgtis su kūdikiu, iš "paties gyvenimo". Ji laiko savo patalpose kūdikį, kuris neturi nei metų amžiaus, jį vartodama vaizdinga mokomąja priemone.

Valstybės labdaros organizacijos pareigūnai pasiryžę pastoti kelią šiokiam kūdikio vartojimui. Bijoma, kad vaiko augimas bus sužalotas, nes jis dabar augąs nenatūralioj aplinkoj — be tėvų. Be to, esą ir moraliniu atžvilgiu nepatogu, nes vaikas yra "išnuomotas" iš netekėjusios merginos.

Sako, negera duona

Kažkoks Mr. Skinner sausio 3 d. "Chicago Daily Tribune" "Voice of the people" skyriuje nusiskundė, kad duona kepyklose kepama labai liesa, be skonio ir nemaistinga. Taip sakoma apie kvietinę duoną.

Po šios Mr. Skinnerio pastabos tam pačiam laikrašty pasisakė daug šeimininkių, tuo pat nusiskųsdamos. Jos teigia, kad kepyklų kvietinė duona nepanaši į grynų grūdų duoną: ji lyg esanti padaryta iš pelų mišinio, be skonio ir be grynumo; šviežia išbūnanti tik keletą valandų, o rytojaus dieną esanti jau kaip šiaudai.

Todėl daug šeimininkių kepa namuose duoną. Bet ir namie kepama duona esanti ne ką geresnę, nes nėra grynų gerų kvietinių miltų. Tad šeimininkės klausia, kodėl miltai gaminami ne iš grynų grūdų; kodėl iš grūdų išimamas grynumas, o miltai malami lyg iš pelų. Sako, juk šioj šaly kviečių grūdų yra didelis perteklius, net veltui išdalijama kitiems kraštams, o namie duona valgoma labai liesa ir neskani. **K. Č.**

Gimtadienis nedirbama diena

Apie 4,000 AFL elektros unijos 1031 skyriaus darbininkų iš darbdavių čia išsiderėjo nedirbamą darbininko gimtadienį, už kurį bus užmokėta. Tai liečia keturiose vietos įmonėse dirbančius darbininkus.

To skyriaus pirmininkas Darling sako, jog jis reikalausiąs šių privilegijų ir tolimesnėms 33,000 darbininkų, dirbančių 103 kitose Chicagos srities įmonėse.

Mokosi su ausiniu telefonu

Roosevelto kolegijoje studentai naudojasi vad. "ausiniu telefonu" (ausiniais), kuriais jie kartais klausosi tam tikrų paskaitų, muzikos ar dainų. Šių ausinių aparatų keliasdešimt įtaisyta viename nedideliame kolegijos bibliotekos kambary. Jų pagalba išvengiama bibliotekoje triukšmo. Suprantama, kitose auditorijose studentai klausosi paskaitų normaliai lektoriui kalbant tiesiai į juos.

Invalidas sudegė lovoje

50 m. amžiaus invalidas J. M. Carter numirė nuo žaizdų, kurias jis gavo užsidegus po lovai antrame aukšte 1260 Winnemac.

Ugniagesių viršininkas sako, jog Carter, greičiausia, bus rūkęs. Ugniagesiai jį rado be sąmonės. Nuvežtas į ligoninę, jis mirė po pusvalandžio. Kaimynai sako, jog Carter žmona nelaimės metu buvusi išėjusi į darbą.

Rūpestingas ir pigus
TELEVIZIJOS IR RADIJO APARATŲ TAISYMAS
Priešpiet nuo 8-10 val. Popiet nuo 5-10
J. MIGLINAS
Šaukit tel.: HU 6-1038

Pirkite JAV taupymo bonus.

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGAS
BUČERYS
MAISTO KRAUTUVĖJE
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street
YArds 7-5742

REIKALINGAS patikimas patyręs bučerys. Trumpos valandos. Dirbti prie mėsos ir padėti grosernėje.
3758 SO. WALLACE ST.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 So. Halsted Street
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas ir sudaryti morgičius. Sudaro dokumentus. Dirbam vakarais.

MŪRINIS 2 butų, pietinėje Cicero, geriausia apylinkė, geras susisiekimas; arti mokyklos ir bažnyčios. 4-4 kambariai, nuoma 1-me bute $50 mėnesiui. Kaina $13,900; įmokėti $4,500. Svoboda, 6013 Cermak. BIshop 2-2162

AUSTIN. Sutvarkymui palikimo parduodamas 7 kambarių namas; 5 apačioj, 2 viršuj, 1½ vonios. Po visu namu rūsys su vonia. Garu šildymas, 2 automobilių garažas. Cyclone tvora. Uždaras frontinis porčius. Plytelių grindys. Netoli Division-Long. Skambinti po 1 val. po pietų savininkui.
EStebrook 9-0003

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Are you interested in a steady job with a secure future?
DU PONT COMPANY
has unusually attractive vacancy for personable graduate as
TYPIST - CLERK
Type orders on IBM electromatic machine.
5 day — 40 hour week
Good salary
Pleasant working conditions
Many company benefits
Permanent position.
SEE MR. THESING
DU PONT CO.
4251 S. Crawford Avenue
of phone
CLIFFSIDE 4-7676

REIKALINGA
PARDAVĖJA
MAISTO KRAUTUVĖJE
NEW LIFE DELICATESSEN
3331 So. Halsted Street
YArds 7-5742

GRADUATES!
Excellent opportunity
Immediate opening
CLERK - TYPIST
35 hour week. Good salary
Experienced preferred but will train
Good working conditions
Permanent position.
ILLINOIS CREAMERY AND SUPPLY CO.
717 So. Damen Ave.
Phone SEeley 3-6877
MRS. SINCHER

SECRETARY - STENO
Knowledge of shorthand essential.
Interesting diversified work.
5 day week—37½ hours
STEADY JOB
For appointment call:
MISS KOZAK
CL 4-6100

TYPIST
WITH 2-3 YEARS EXPERIENCE
FOR INVOICING ON
STANDARD TYPEWRITER
Permanent position
Good working conditions.
See Mr. Hughes
SUPERIOR ENGRAVING CO.
215 West Superior Street

Work near home. Save hours travelling. We need
COMPTOMETER OPERATOR
Must know all four operations.
Pleasant working conditions.
Permanent. Employee benefits.
HOMA PACKING COMPANY
740 West Fulton Street

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

GROSERNĖ IR DELIKATESAI
Gerai einąs biznis. Gyvenimui kambariai užpakalyje krautuvės. Du miegamieji, gazo šiluma. Žema renda. Greitam pardavimui—paaukosime.
2444 W. 71st St. PRospect 6-6037

RESTORANUI ir likerių štorui reikalingas pusininkas arba parduosiu visą. Tel. LAfayette 3-9889.

PARDUODAMA taverna. Priimsiu ir pusininką. 6502 So. Wentworth Ave.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMI 2 miegamieji kambariai, su baldais ar be baldų. Virtuvės privilegijos ir vonia. 5443 So. Mozart St. Apžiūrėti galima po 6 val. vakare.

RENDUOJAMAS moderniškas kambarys inteligentiškam vyrui. Visi patogumai, gera transportacija. 3938 W. 63rd Place. REliance 5-2562.

VIENGUNGIAMS vyrams ar moterims išnuomojami 3 kambariai beismonte. 2954 S. Emerald Ave., katedžius kieme.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMA: šaldytuvas, sofa-bed ir miegamojo kambario setas. Skambinti ENglewood 4-0958.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.